

Na osnovu člana 78. Ustava Republike Srpske, Narodna skupština Republike Srpske, na Desetoj redovnoj sjednici, održanoj 2. jula 2020. godine, donijela je

**POSLOVNIK
NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRPSKE**

I - UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim poslovnikom uređuju se unutrašnja organizacija i način rada Narodne skupštine Republike Srpske (u daljem tekstu: Narodna skupština), prava i dužnosti narodnih poslanika i svih drugih učesnika, odnosi saradnje sa najvišim organima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i druga pitanja od značaja za rad i ostvarivanje nadležnosti Narodne skupštine.

Član 2.

(1) Narodna skupština radi na sjednicama, koje mogu biti redovne, posebne i svečane.
(2) Narodna skupština odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti, u skladu sa Ustavom i zakonom, po postupku utvrđenim ovim poslovnikom.

Član 3.

(1) Sjedište Narodne skupštine je u Banjoj Luci.
(2) Narodna skupština i njena radna tijela mogu održavati sjednice i van sjedišta.
(3) U izuzetnim okolnostima, kada je to neophodno iz bezbjednosnih razloga ili zbog zaštite javnog zdravlja, odnosno kada su proglašeni vanredna situacija ili vanredno stanje, predsjednik Narodne skupštine, nakon sprovedenih konsultacija sa Kolegijumom, može odlučiti da se sjednice Narodne skupštine i radnih tijela mogu održavati on-lajn korišćenjem informatičkog sistema koji podržava prenos video-konferencija ili aplikacija, programa i drugih elektronskih platformi za direktnu glasovnu i video-komunikaciju.
(4) Sva pitanja za održavanje sjednice iz stava 3. koja nisu regulisana Poslovnikom, biće regulisana posebnim aktom Narodne skupštine.

Član 4.

Narodnu skupštinu predstavlja predsjednik Narodne skupštine.

Član 5.

(1) Narodna skupština ima pečat koji se izrađuje u skladu sa Zakonom.
(2) O čuvanju i upotrebi pečata stara se generalni sekretar Narodne skupštine.

II - KONSTITUISANJE NARODNE SKUPŠTINE

1. Sazivanje prve sjednice Narodne skupštine

Član 6.

(1) Prvu sjednicu Narodne skupštine saziva predsjednik Narodne skupštine prethodnog saziva, u roku od 15 dana od dana objavljivanja konačnog akta nadležnog organa za sprovođenje izbora. U funkciji pripreme prve sjednice predsjednik Narodne skupštine prethodnog saziva, najkasnije u roku od deset dana od objavljivanja konačnog akta nadležnog organa za sprovođenje izbora, saziva predstavnike parlamentarnih stranaka.

(2) U slučaju da je spriječen predsjednik, odnosno potpredsjednici Narodne skupštine iz prethodnog saziva, da sazove prvu sjednicu Narodne skupštine, prvu sjednicu će sazvati najstariji narodni poslanik u prethodnom sazivu. Ako ni najstariji narodni poslanik iz prethodnog saziva nije u mogućnosti da sazove skupštinu, skupštinu saziva jedna trećina narodnih poslanika novog saziva.

(3) Na početku prve sjednice intoniraju se himne Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

(4) Prvoj sjednici Narodne skupštine, do izbora predsjednika Narodne skupštine, predsjedava najstariji poslanik, kome u radu pomažu ostali članovi radnog predsjedništva.

(5) Radno predsjedništvo sačinjavaju: predsjedavajući, generalni sekretar Narodne skupštine iz prethodnog saziva i tri najmlađa narodna poslanika iz reda tri političke stranke, odnosno koalicije koja ima najveći broj narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

(6) Do izbora predsjednika Narodne skupštine, predsjedavajući prve sjednice ima sva prava i dužnosti predsjednika Narodne skupštine, u pogledu sazivanja i predsjedavanja sjednicom.

Član 7.

(1) Raspored sjedenja narodnih poslanika u sali Narodne skupštine određuje se u okviru pripreme prve sjednice sporazumom predstavnika parlamentarnih stranaka.

(2) Raspored sjedenja utvrđen na ovaj način primjenjuje se do isteka aktuelnog saziva Narodne skupštine, ukoliko parlamentarne stranke sporazumom nisu odredile drugačije.

(3) Ukoliko na ovom sastanku nije moguće postići sporazum, raspored sjedenja se određuje na način da predstavnici parlamentarnih stranaka, srazmjerno broju poslanika, biraju raspored sjedenja svojih poslanika u sali Narodne skupštine.

Član 8.

(1) Na prvoj sjednici Narodna skupština:

- bira Komisiju za izbor i imenovanje,
- razmatra izvještaj Komisije za izbor i imenovanje i potvrđuje mandat narodnim poslanicima,
- bira predsjednika Narodne skupštine,
- donosi odluku o broju potpredsjednika Narodne skupštine, na prijedlog predsjednika Narodne skupštine,
- bira potpredsjednike Narodne skupštine u skladu sa odlukom iz alineje 4. ovog člana,
- može da bira predsjednika i članove stalnih radnih tijela, odnosno komisija i odbora Narodne skupštine,
- može da imenuje generalnog sekretara i zamjenika generalnog sekretara Narodne skupštine,

- na prijedlog predsjednika Narodne skupštine ili predsjedavajućeg prve sjednice, ako predsjednik Narodne skupštine nije izabran, pokreće inicijativu za izbor delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i u Vijeće naroda Republike Srpske (u daljem tekstu: Vijeće naroda).

(2) Na prvoj sjednici svečanu zakletvu polažu novoizabrani predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske.

(3) Potvrđivanjem mandata poslanika Narodne skupštine prestaje mandat poslanica-ma prethodnog saziva Narodne skupštine. Istog dana narodnim poslanicima prethodnog saziva prestaje članstvo u radnim tijelima Narodne skupštine, kao i tijelima i organizacijama na koje ih je imenovala Narodna skupština, ako je imenovanje uslovljeno obavljanjem dužnosti poslanika.

Verifikacija mandata

Član 9.

(1) Na osnovu izvještaja Komisije za izbor i imenovanje Narodna skupština potvrđuje mandat izabranih narodnih poslanika.

(2) Komisiju za izbor i imenovanje sačinjavaju predsjednik, zamjenik predsjednika i sedam članova, koje Narodna skupština bira javnim glasanjem na prvoj sjednici iz reda narodnih poslanika.

(3) Članovi Komisije za izbor i imenovanje biraju se na principu srazmjerne zastupljenosti, koje uz prethodne konsultacije predlaže predsjedavajući sa stranačkih, odnosno koaličionih izbornih lista i sa izbornih lista nezavisnih kandidata.

(4) Članove Komisije za izbor i imenovanje može da predloži i najmanje deset narodnih poslanika, u skladu sa prethodnim stavom.

(5) Komisija za izbor i imenovanje je izabrana ako je za nju glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 10.

(1) Komisija za izbor i imenovanje pregleda akt o sprovedenim izborima organa koji je nadležan za sprovođenje izbora. Komisija utvrđuje da li su podaci iz uvjerenja o izboru svakog poslanika istovjetni sa podacima iz akta i da li su uvjerenja izdata od nadležnih organa, a zatim podnosi Narodnoj skupštini izvještaj o utvrđenom stanju sa prijedlogom za potvrdu mandata.

(2) Narodna skupština razmatra izvještaj Komisije za izbor i imenovanje i odlučuje o potvrđivanju mandata novoizabranih narodnih poslanika javnim glasanjem, većinom glasova ukupnog broja narodnih poslanika Narodne skupštine.

Član 11.

(1) Nakon što Narodna skupština prihvati izvještaj Komisije za izbor i imenovanje o potvrđivanju mandata narodnim poslanicima, pristupa se davanju svečane zakletve.

(2) Narodni poslanici, u stojećem stavu, ponavljaju tekst svečane zakletve, koji izgоварa predsjedavajući Narodne skupštine, nakon čega potpisuju tekst položene zakletve.

(3) Narodni poslanik koji nije bio prisutan na prvoj sjednici Narodne skupštine, odnosno narodni poslanik kome je naknadno potvrđen mandat, daje svečanu zakletvu na prvoj sjednici Narodne skupštine kojoj prisustvuje.

Klubovi poslanika i poslaničke grupe

Član 12.

(1) U Narodnoj skupštini obrazuju se poslanički klubovi.

(2) Klub poslanika se konstituiše tako što se predsjedniku Narodne skupštine podnosi spisak članova koji je potpisao svaki član kluba poslanika. Na spisku se posebno naznačavaju predsjednik kluba poslanika i njegov zamjenik.

(3) Klub poslanika u Narodnoj skupštini mogu osnovati narodni poslanici izabrani sa jedne izborne liste, ako broje četiri i više članova.

(4) Narodni poslanici izabrani sa dvije ili više izbornih lista, od kojih svaka lista pojedinačno ima manje od četiri narodna poslanika, mogu udruživanjem obrazovati klub poslanika od najmanje četiri člana.

(5) Ako politička partija ili izborna lista sa koje je poslanik izabran u Narodnu skupštinu ima klub poslanika, poslanik, dok je član te političke partije ili koalicije, ne može biti član drugog kluba poslanika.

(6) Narodni poslanici Narodne skupštine, iste partije, koji nemaju minimalan broj potrebnih članova, a ne žele da se sa drugima udružuju u klub poslanika, čine poslaničku grupu.

(7) Narodni poslanik može biti član samo jednog kluba poslanika, odnosno jedne poslaničke grupe.

(8) Ukoliko narodni poslanik napusti klub poslanika ili poslaničku grupu ili pristupi drugom poslaničkom klubu ili grupi, dužan je da u roku od tri dana o tome, pisanim putem, obavijesti predsjednika Narodne skupštine i predsjednika kluba, odnosno grupe koje napušta i kojima pristupa.

(9) Narodni poslanik koji nije član poslaničkog kluba ili poslaničke grupe djeluje kao samostalni poslanik u skladu sa odredbama ovog poslovnika.

(10) Klub poslanika učestvuje u radu Narodne skupštine na način utvrđen ovim poslovnikom.

Član 13.

(1) Klub poslanika predstavlja predsjednik kluba poslanika ili njegov zamjenik. Ako poslanički klub ima više od 20 poslanika, predsjednik poslaničkog kluba može imati dva zamjenika.

(2) Ako klub poslanika predstavlja zamjenik predsjednika, odnosno ovlašćeni predstavnik, on preuzima ovlašćenje predsjednika kluba.

Član 14.

(1) Poslaničku grupu predstavlja narodni poslanik kojeg odrede članovi grupe i o tome obavijeste predsjednika Narodne skupštine.

(2) Poslanička grupa učestvuje ravnopravno u radu Narodne skupštine u skladu sa ovim poslovnikom.

2. Izbor predsjednika i potpredsjednikā, imenovanje generalnog sekretara i zamjenika generalnog sekretara Narodne skupštine

a) Izbor predsjednika Narodne skupštine

Član 15.

(1) Svaki poslanik može predložiti kandidata za predsjednika Narodne skupštine.

(2) Narodni poslanik može da učestvuje u predlaganju samo jednog kandidata.

(3) Prijedlog sadrži: ime i prezime kandidata, biografiju, stranačku pripadnost, potpise narodnih poslanika koji podržavaju kandidaturu, ime narodnog poslanika izvjestioca, obražloženje i saglasnost kandidata.

Član 16.

(1) Predsjedavajući dostavlja narodnim poslanicima sve primljene pisane prijedloge kandidata za predsjednika Narodne skupštine.

(2) U ime predлагаča, narodni poslanik izvjestilac ima pravo da obrazloži prijedlog.

(3) O prijedlogu kandidata za predsjednika Narodne skupštine otvara se rasprava.

(4) Nakon rasprave predsjedavajući utvrđuje listu kandidata za predsjednika Narodne skupštine, i to po azbučnom redu prezimena.

Član 17.

(1) Predsjednik Narodne skupštine se bira javnim glasanjem, ako Narodna skupština ne odluči drugačije.

(2) Narodni poslanik može glasati samo za jednog kandidata.

(3) Tajno glasanje za izbor predsjednika Narodne skupštine vrši se prema odredbama ovog poslovnika o donošenju odluka Narodne skupštine tajnim glasanjem.

(4) Kandidat za predsjednika Narodne skupštine niti može da rukovodi glasanjem, niti da pomaže u rukovođenju.

Član 18.

(1) Za predsjednika Narodne skupštine izabran je narodni poslanik koji je dobio 42 glasa, odnosno većinu od ukupnog broja narodnih poslanika Narodne skupštine.

(2) Ako su predložena dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu, postupak izbora se ponavlja.

(3) Ako su predložena više od dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu, ponoviće se glasanje o dva kandidata koja su dobila najveći broj glasova.

(4) Ako ni u drugom krugu predsjednik Narodne skupštine nije izabran, ponavlja se postupak izbora.

b) Izbor potpredsjednikā Narodne skupštine

Član 19.

(1) Narodna skupština bira dva do četiri potpredsjednika.

(2) Jedan potpredsjednik bira se iz reda najbrojnije opozicione stranke u Narodnoj skupštini, pri čemu odlučujući kriterijum prilikom njegovog izbora nije pripadnost konstitutivnom narodu, ako je ona zadovoljena izborom predsjednika i ostalih potpredsjednikā.

(3) Narodna skupština utvrđuje broj potpredsjednikā na prijedlog predsjednika Narodne skupštine.

(4) Prijedlog i izbor potpredsjednikā Narodne skupštine vrši se prema odredbama ovog poslovnika, a koje se odnose na izbor predsjednika Narodne skupštine.

v) Imenovanje generalnog sekretara i zamjenika generalnog sekretara Narodne skupštine

Član 20.

(1) Narodna skupština imenuje generalnog sekretara Narodne skupštine i njegovog zamjenika na prijedlog predsjednika Narodne skupštine.

(2) Prijedlog sadrži: ime i prezime kandidata, biografiju, obrazloženje i saglasnost kandidata, u pisanim obliku.

3. Izbor predsjednika i članova stalnih radnih tijela Narodne skupštine

Član 21.

(1) Radno tijelo ima predsjednika, zamjenika predsjednika i članove radnog tijela.

(2) Ukupan sastav svih radnih tijela Narodne skupštine, kao i sastav imenovanih predsjednika ovih tijela, utvrđuje se srazmjerno zastupljenosti poslaničkog kluba, odnosno poslaničke grupe u Narodnoj skupštini.

(3) Raspored zastupljenosti svakog poslaničkog kluba, odnosno poslaničke grupe u radnom tijelu Narodne skupštine utvrđuje Kolegijum Narodne skupštine.

(4) Klub poslanika, odnosno poslanička grupa predlaže članove radnih tijela iz svog sastava, u skladu sa rasporedom koji utvrđuje Kolegijum Narodne skupštine, vodeći računa da svaki narodni poslanik u pravilu bude član najmanje jednog radnog tijela.

(5) Ako klub poslanika, odnosno poslanička grupa ne predloži kandidate za izbor članova radnih tijela do potrebnog broja, članove radnog tijela će predložiti Komisija za izbor i imenovanje, vodeći računa da je svaki narodni poslanik u pravilu član najmanje jednog radnog tijela.

(6) Za člana radnog tijela može se, kada je to određeno ovim poslovnikom ili odlukom o obrazovanju radnog tijela, birati spoljni članovi, s tim da je njihov broj manji od trećine ukupnog broja članova radnog tijela.

Član 22.

(1) Narodna skupština bira predsjednika, zamjenika predsjednika i članove radnih tijela vodeći računa o rodnoj ravnopravnosti, na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje, javnim glasanjem, ukoliko Narodna skupština drugačije ne odluči.

(2) Prijedlog iz stava 1. ovog člana sadrži kandidate za predsjednika, zamjenika predsjednika i onoliko kandidata koliko se članova radnog tijela bira.

(3) Prilikom glasanja o prijedlogu, glasa se o prijedlogu u cjelini.

(4) Radno tijelo je izabrano ako je za njega glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

(5) Ako radno tijelo u Narodnoj skupštini ne bude izabrano postupak se ponavlja.

(6) Naknadni izbor pojedinog člana radnog tijela vrši se na osnovu prijedloga Komisije za izbor i imenovanje.

III - UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA NARODNE SKUPŠTINE

1. Predsjednik, potpredsjednici, generalni sekretar i zamjenik generalnog sekretara Narodne skupštine

a) Predsjednik Narodne skupštine

Član 23.

(1) Predsjednik Narodne skupštine:

- predstavlja Narodnu skupštinu,
- predlaže godišnji program rada Narodne skupštine,
- saziva i predsjedava sjednicom Narodne skupštine,
- predlaže dnevni red sjednice Narodne skupštine,
- stara se o primjeni Poslovnika Narodne skupštine,

- usklađuje rad radnih tijela Narodne skupštine,
- upućuje narodnim poslanicima i radnim tijelima na razmatranje sve akte iz nadležnosti Narodne skupštine,
- pokreće inicijativu za razmatranje pojedinih pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine,
- može pokrenuti inicijativu za razmatranje određenih pitanja u radnim tijelima Narodne skupštine,
- potpisuje zakone i druge akte koje donosi Narodna skupština,
- zakone ili druge propise ili akte koje izglosa Narodna skupština, dostavlja Vijeću naroda,
- upućuje donecene zakone predsjedniku Republike, radi proglašenja,
- predlaže predstavnike Narodne skupštine, iz reda narodnih poslanika, u Zajedničku komisiju,
- stara se o ostvarivanju načela javnosti u radu Narodne skupštine i o ostvarivanju prava narodnih poslanika u obavljanju poslaničke funkcije,
- donosi akt o kriterijumima za utvrđivanje koji se materijali i podaci smatraju povjerljivim, odnosno državnom tajnom i utvrđuje način rukovanja tim materijalima,
- prima svečane zakletve funkcionera koji, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom svečanu zakletvu daju pred Narodnom skupštinom,
- prihvata pokroviteljstvo u svojstvu predsjednika Narodne skupštine;
- određuje predstavnike Narodne skupštine koji će prisustvovati događajima i manifestacijama na koje je pozvan predsjednik ili Narodna skupština,
- razvija međunarodnu i međuparlamentarnu saradnju Narodne skupštine,
- predlaže delegaciju Narodne skupštine u domaćim i stranim parlamentarnim institucijama, organizacijama i tijelima,
- odobrava, vodeći računa o raspoloživim sredstvima, putovanja poslanika i članova radnih tijela izvan Republike Srpske, ako su pozvani u tom svojstvu,
- vrši druge poslove predviđene Ustavom, posebnim propisima i ovim poslovnikom.

(2) Predsjednik Narodne skupštine obavlja povjerene dužnosti do početka prve sjednice novoizabranog saziva Narodne skupštine.

Član 24.

(1) Predsjedniku Narodne skupštine prestaje funkcija prije isteka vremena na koje je izabran razrješenjem, ostavkom ili prestankom mandata narodnog poslanika.

(2) U slučaju podnošenja ostavke, predsjedniku Narodne skupštine prestaje funkcija danom održavanja sjednice na kojoj je podnio ostavku, odnosno na prvoj narednoj sjednici Narodne skupštine, ako je ostavku podnio u vremenu između dvije sjednice.

(3) O podnesenoj ostavci niti se otvara rasprava, niti se odlučuje, već se prestanak funkcije predsjednika po ovom osnovu samo konstatiše.

Član 25.

(1) Ukoliko predsjednik Narodne skupštine povjerenu dužnost ne obavlja u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom može se podnijeti prijedlog za njegovo razrješenje, a koji može podnijeti svaki narodni poslanik.

(2) Narodna skupština na osnovu podnesenog prijedloga može razriješiti dužnosti predsjednika Narodne skupštine prije isteka vremena na koje je izabran, ukoliko mu Narodna skupština izglosa nepovjerenje prema postupku predviđenom za izbor predsjednika Narodne skupštine.

(3) Prijedlog za razrješenje iz stava 1. ovog člana mora biti obrazložen.

Član 26.

(1) U slučaju prestanka funkcije predsjednika Narodne skupštine prije isteka vremena na koje je izabran, Narodna skupština će na istoj, a najkasnije na narednoj sjednici, započeti postupak izbora predsjednika Narodne skupštine, u skladu sa odredbama ovog poslovnika.

(2) Ako je predsjedniku Narodne skupštine prestao mandat prije isteka vremena na koje je izabran, dužnost predsjednika Narodne skupštine, do izbora novog predsjednika, vrši jedan od potpredsjednika biran iz reda poslanika parlamentarne većine u Narodnoj skupštini, a ukoliko to nije moguće, najstariji potpredsjednik.

b) Potpredsjednici Narodne skupštine

Član 27.

(1) Potpredsjednici Narodne skupštine pomažu predsjedniku Narodne skupštine u obavljanju poslova iz njegove nadležnosti.

(2) Predsjednika Narodne skupštine, u slučaju privremene spriječenosti, zamjenjuje jedan od potpredsjednika, kojeg on odredi i o čemu u pisanoj formi obaveštava potpredsjednike i generalnog sekretara Narodne skupštine.

(3) Predsjednik Narodne skupštine obavezan je da odluku o izboru potpredsjednika koji ga zamjenjuje pohrani u sef Narodne skupštine u zapečaćenoj koverti, a koja će se otpečatiti u slučaju da je predsjednik bio spriječen prenijeti ovlašćenja na jednog od potpredsjednika. Kovertu sa odlukom predsjednika Narodne skupštine otvara generalni sekretar u prisustvu članova Kolegijuma koji predstavljaju više od polovine svih poslanika u Narodnoj skupštini.

(4) Kolegijum iz prethodnog stava saziva generalni sekretar Narodne skupštine najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka spriječenosti predsjednika Narodne skupštine u vršenju funkcije. Na dnevnom redu sjednice Kolegijuma, koju saziva generalni sekretar Narodne skupštine, ne mogu se razmatrati druga pitanja iz djelokruga nadležnosti Kolegijuma.

Član 28.

(1) Potpredsjednici Narodne skupštine mogu podnijeti ostavku ili biti razriješeni funkcije, po postupku i na način predviđen za prestanak funkcije predsjednika Narodne skupštine.

(2) U slučaju prestanka funkcije potpredsjednika Narodne skupštine prije isteka vremena na koje je izabran, izbor potpredsjednika vrši se po postupku i na način predviđen za izbor predsjednika Narodne skupštine.

v) Generalni sekretar i zamjenik generalnog sekretara Narodne skupštine

Član 29.

(1) Generalni sekretar Narodne skupštine pomaže predsjedniku Narodne skupštine u pripremanju i organizovanju sjednica Narodne skupštine i radi druge poslove koje mu povjere Narodna skupština i predsjednik Narodne skupštine.

(2) Generalni sekretar Narodne skupštine rukovodi Službom Narodne skupštine.

(3) U pogledu prava, dužnosti i odgovornosti radnika iz rada i na osnovu rada u Službi Narodne skupštine generalni sekretar Narodne skupštine ima pravo i dužnosti funkcionera koji rukovodi samostalnim organom državne uprave.

(4) Na zahtjev predsjedništva Narodne skupštine i Narodne skupštine, generalni sekretar izvještava Narodnu skupštinu i predsjedništvo o radu Službe.

(5) Generalni sekretar Narodne skupštine je naredbodavac za finansijsko i materijalno poslovanje Narodne skupštine i Službe Narodne skupštine.

(6) Generalni sekretar Narodne skupštine za svoj rad i rad Službe Narodne skupštine odgovoran je Narodnoj skupštini i predsjedništvu Narodne skupštine.

Član 30.

(1) Generalni sekretar Narodne skupštine ima zamjenika koji mu pomaže u radu.

(2) Zamjenik generalnog sekretara zamjenjuje generalnog sekretara u vrijeme njegove odsutnosti ili spriječenosti i radi druge poslove koje mu povjeri generalni sekretar.

(3) Generalni sekretar može imati jednog ili više pomoćnika.

Član 31.

(1) Generalnom sekretaru Narodne skupštine prestaje funkcija prije isteka vremena na koju je imenovan ostavkom i razrješenjem.

(2) Generalni sekretar, odnosno zamjenik generalnog sekretara, može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

- ako se ne pridržava propisa i opštih akata Narodne skupštine ili ne izvršava zaključke Narodne skupštine ili se ponaša u suprotnosti sa njima;

- ako svojim radom prouzrokuje štetu ili zanemaruje i neuredno obavlja svoje dužnosti.

(3) Do imenovanja novog generalnog sekretara Narodne skupštine dužnost generalnog sekretara vrši zamjenik generalnog sekretara.

2. Predsjedništvo i Kolegijum Narodne skupštine

Član 32.

(1) Predsjednik i potpredsjednici Narodne skupštine čine Predsjedništvo Narodne skupštine. Sjednicama Predsjedništva prisustvuje i generalni sekretar.

(2) Sjednice Predsjedništva održavaju se u sjedištu Narodne skupštine, a mogu u opravdanim slučajevima i van sjedišta, i telefonskim putem.

Član 33.

(1) Predsjedništvo Narodne skupštine:

- raspravlja o pitanjima u vezi sa za radom Narodne skupštine,

- pokreće inicijativu za stavljanje određenih pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine na dnevni red sjednice Narodne skupštine,

- usklađuje rad radnih tijela Narodne skupštine,

- brine se o saradnji Narodne skupštine sa Vladom Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) i Vijećem naroda, parlamentarnoj saradnji u Bosni i Hercegovini i van Bosne i Hercegovine, saradnji sa drugim organima i organizacijama u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini,

- daje saglasnost na Pravilnik o radu, sistematizaciji i organizaciji Službe Narodne skupštine,

- prati sprovođenje zaključaka Narodne skupštine,

- stara se o pravovremenim odgovorima na poslanička pitanja,

- obavlja i druge poslove određene ovim poslovnikom.

(2) O radu Predsjedništva Narodne skupštine vodi se zapisnik.

Član 34.

(1) Kolegijum Narodne skupštine je posebno tijelo Narodne skupštine koje saziva predsjednik Narodne skupštine. Kolegijum ima koordinirajuću, konsultativnu i operativnu funkciju u radu Narodne skupštine. Kolegijum zasjeda u skladu sa ovim poslovnikom.

(2) Članovi Kolegijuma Narodne skupštine su: predsjednik i potpredsjednici Narodne skupštine i predsjednici klubova poslanika.

(3) Na sjednici Kolegijuma Narodne skupštine prisustvuje i generalni sekretar Narodne skupštine, a po pozivu predsjednika Narodne skupštine sjednici mogu prisustvovati predstavnici Vlade, predsjednici radnih tijela Narodne skupštine, zaposleni u službi Narodne skupštine i drugi učesnici.

(4) Sjednice Kolegijuma saziva i vodi predsjednik Narodne skupštine. Sjednice Kolegijuma su javne. Sjednice Kolegijuma se sazivaju i održavaju prije sazivanja, a po potrebi prije i u toku održavanja svake sjednice Narodne skupštine.

(5) Izuzetno sjednica Kolegijuma može se održati telefonskim putem.

(6) Inicijativu za sazivanje sjednice Kolegijuma može podnijeti svaki član Kolegijuma Narodne skupštine uz posebno obrazloženje. Na zahtjev kluba poslanika, predsjednik Narodne skupštine će sazvati sjednicu Kolegijuma, najkasnije u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 35.

(1) Kolegijum utvrđuje:

- usaglašeni prijedlog dnevnog reda, datum i vrijeme trajanja zasjedanja Narodne skupštine,

- orijentacioni raspored rada Narodne skupštine za period od najmanje dva mjeseca, koji sadrži dane u kojima su planirane sjednice Narodne skupštine i dane kada je planirano zasjedanje radnih tijela Narodne skupštine,

- prijedlog broja mjesta u radnim tijelima, sa prijedlogom predsjednika radnih tijela, koja pripadaju pojedinim poslaničkim klubovima, poslaničkim grupama i poslanicima koji nisu u sastavu poslaničkih klubova i poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini,

- orijentacioni raspored stalnih termina zasjedanja stalnih radnih tijela Narodne skupštine,

- prisustvo najavljenih gostiju na skupštinskom zasjedanju i odlučuje o njihovom učešću u radu istog.

(2) Kolegijum Narodne skupštine razmatra pitanja i inicijative poslanika koji se odnose na rad Narodne skupštine. O stavovima Kolegijuma koji se odnose na pitanja i inicijative predsjednik Narodne skupštine obavještava poslanike.

Član 36.

(1) Sjednica Kolegijuma Narodne skupštine se može održati ako joj prisustvuju predsjednici klubova poslanika čiji članovi predstavljaju više od polovine svih poslanika u Narodnoj skupštini.

(2) Ako sjednica Kolegijuma Narodne skupštine i po drugom sazivanju nije održana zbog nedostatka kvoruma, a radi se o hitnim predmetima, odluke iz nadležnosti Kolegijuma Narodne skupštine donosi predsjednik Narodne skupštine.

(3) U slučajevima kada Kolegijum Narodne skupštine odlučuje, odluka je donesena ako prijedlog prihvate predsjednici poslaničkih klubova, čiji članovi predstavljaju više od polovine svih poslanika u Narodnoj skupštini. Većinsku volju Kolegijuma Narodne skupštine potvrđuje predsjednik Narodne skupštine.

3. Radna tijela Narodne skupštine

A. Opšte odredbe

Član 37.

(1) Za razmatranje pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine, predlaganje akata i vršenje drugih poslova iz nadležnosti Narodne skupštine obrazuju se: komisije, odbori, savjeti kao stalna radna tijela Narodne skupštine (u daljem tekstu: radno tijelo).

(2) Narodna skupština može, posebnom odlukom, obrazovati i druga stalna i privremena radna tijela.

(3) Odlukom o osnivanju drugih radnih tijela uređuju se njihov naziv, sastav, nadležnost, način rada i druga pitanja značajna za funkcionisanje tog radnog tijela.

(4) Radna tijela međusobno sarađuju po pitanjima usklađivanja pravnog sistema Republike Srpske sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Član 38.

(1) Predsjednik radnog tijela organizuje rad radnog tijela.

(2) Predsjednik radnog tijela Narodne skupštine usklađuje rad radnog tijela sa radom Narodne skupštine i drugih radnih tijela, predlaže dnevni red i predsjedava sjednicama radnog tijela, pokreće inicijativu za razmatranje pojedinih pitanja iz djelokruga radnog tijela, stara se o obavještavanju radnog tijela i poslanika o problemima iz djelokruga radnog tijela, sarađuje sa predsjednicima drugih radnih tijela Narodne skupštine, funkcionerima koji rukovode ministarstvima i posebnim organizacijama, stara se o sprovоđenju zaključaka radnih tijela i radi druge poslove određene ovim poslovnikom.

(3) Zamjenik predsjednika radnog tijela Narodne skupštine, u slučaju spriječenosti ili odsutnosti predsjednika, ima njegova prava, obaveze i odgovornosti određene ovim poslovnikom.

Član 39.

(1) Radno tijelo radi u sjednicama.

(2) Radno tijelo može u skladu sa ovim poslovnikom donijeti poslovnik o svom radu.

(3) Sjednice radnih tijela održavaju se u sjedištu Narodne skupštine, a mogu u opravdanim slučajevima i van sjedišta.

(4) Sjednice radnih tijela, u pravilu, održavaju se ponедjeljkom.

(5) Sjednice radnih tijela saziva predsjednik radnog tijela na svoju inicijativu. Predsjednik radnog tijela dužan je da sazove sjednicu radnog tijela i ako to zatraži predsjednik Narodne skupštine ili ako predloži većina članova radnog tijela, uz navođenje pitanja koja treba da se razmotre na sjednici.

Član 40.

(1) Radno tijelo može donijeti godišnji program rada, o čemu obavještava predsjednika Narodne skupštine.

(2) Godišnji program rada donosi se na početku godine, na prijedlog predsjednika radnog tijela.

(3) Godišnji program rada sadrži obavezno operativni dio programa, vezan za pojedinačna zasjedanja, i tematski dio. Tematski dio sadrži više tematskih rasprava u radnom tijelu, u toku godine, iz oblasti rada radnog tijela, po ocjeni aktuelnosti tema ili u vezi sa godišnjim programom rada Narodne skupštine.

(4) Radno tijelo može davati prijedloge za godišnji program rada Narodne skupštine, najkasnije do 1. decembra tekuće godine, za godišnji program rada za narednu godinu.

Član 41.

(1) Poziv za sjednicu radnog tijela, s prijedlogom dnevnog reda, upućuje se članovima radnog tijela tri dana prije dana održavanja sjednice.

(2) Predsjednik radnog tijela može, kada za to postoje opravdani razlozi, sazvati sjednicu radnog tijela u roku kraćem od tri dana, a dnevni red za tu sjednicu može predložiti i na samoj sjednici.

(3) Ako su predsjednik i zamjenik predsjednika radnog tijela odsutni ili spriječeni da budu na sjednici, sjednici predsjedava član kojeg odredi predsjednik radnog tijela.

(4) Ako predsjednik ne sazove sjednicu radnog tijela kada je to dužan da uradi, sjednicu može sazvati predsjednik Narodne skupštine.

Član 42.

(1) Radno tijelo može zauzimati stavove o pitanjima iz svoje nadležnosti, ako sjednici prisustvuje većina članova, a stavove zauzima većinom glasova prisutnih članova.

(2) Ukoliko je izjednačen broj glasova *za* i *protiv*, odnosno *uzdržan*, radno tijelo u tom slučaju nema stav.

(3) U slučajevima kada je radno tijelo ovlašćeno da donosi akte i amandmane na akte, donosi ih većinom glasova svih članova radnog tijela.

Član 43.

(1) Radno tijelo ima pravo predlaganja i usvajanja amandmana na akte predložene za razmatranje u Narodnoj skupštini, ukoliko je radno tijelo ovlašćeno da razmatra akt po ovom poslovniku.

(2) Izvještaj radnog tijela dostavlja se: predsjedniku Narodne skupštine, predsjednicima klubova poslanika, poslaničkim grupama i samostalnim poslanicima, te predsjednicima i izvjestiocima radnih tijela.

(3) Ukoliko radno tijelo predloži amandman na akt predložen za razmatranje u Narodnoj skupštini, o tom amandmanu se u redovnoj proceduri izjašnjava Narodna skupština.

Član 44.

Radno tijelo je dužno, kada je to određeno ovim poslovnikom, na zahtjev Narodne skupštine i predsjednika Narodne skupštine, razmotriti svako pitanje iz svog djelokruga i o tome Narodnoj skupštini podnijeti izvještaj, a pitanja iz svog djelokruga može razmotriti i na osnovu sopstvene inicijative i o tome, prema potrebi, podnijeti izvještaj Narodnoj skupštini.

Član 45.

(1) Radna tijela sarađuju međusobno po pitanjima koja su od zajedničkog interesa i mogu da održavaju zajedničke sjednice.

(2) O pitanjima iz svog djelokruga radno tijelo sarađuje i sa odgovarajućim radnim tijelima drugih parlamenta u okviru Bosne i Hercegovine, kao i parlamenta pokrajina, regija drugih država.

Član 46.

(1) Predstavnik Vlade, odnosno predstavnik drugog podnosioca prijedloga, obavezno se poziva da prisustvuje sjednici na kojoj se razmatra njegov prijedlog. Ukoliko je predstavnik podnosioca prijedloga opravdano odsutan sa sjednice radnog tijela, radno tijelo može da odluči da sjednicu nastavi u drugom terminu sa prisutnim predstavnikom podnosioca prijedloga ili da skine prijedlog sa dnevnog reda radnog tijela i Narodne skupštine.

(2) Sjednici imaju pravo da prisustvuje predstavnik ministarstva i posebnih organa, odnosno organizacija i zajednica koji imaju javna ovlašćenja, kada se na sjednici razmatra pitanje iz djelokruga tog ministarstva, organa, odnosno organizacije.

(3) U radu radnog tijela mogu učestovati i stručni radnici organa i organizacija iz stava 1. ovog člana, radi davanja stručnih obrazloženja i objašnjenja.

(4) U radu radnog tijela mogu učestovati i naučni i stručni radnici, kao i predstavnici društvenih organizacija, bez prava odlučivanja.

Član 47.

(1) Predstavnici nevladinih organizacija, fondacija, sindikata i drugih udruženja građana, registrovanih u skladu sa zakonom, mogu prisustvovati sjednicama radnih tijela na osnovu akreditacije koju dodjeljuje Kolegijum.

(2) Akreditacija se nakon objavljenog javnog poziva dodjeljuje na godinu dana, za učešće u radu konkretnog radnog tijela, u pravilu na kraju kalendarske godine.

(3) Akreditovanje se sprovodi na transparentan način, ocjenjujući djelatnost subjekata, u skladu sa kriterijumima koje utvrđuje Kolegijum, a u vezi sa nadležnostima konkretnog radnog tijela i uvažavajući prostorne kapacitete rada radnih tijela.

(4) Lica navedena u stavu 1. ovog člana imaju pravo učešća u raspravi, bez prava odlučivanja.

(5) Akreditacija se može oduzeti ako pomenuti predstavnici ne poštuju Poslovnik Narodne skupštine i druga akta kojima se reguliše ponašanje u prostorijama Narodne skupštine.

(6) Predsjednik radnog tijela, odnosno drugi član radnog tijela, kada predsjedava sjednici radnog tijela može udaljiti predstavnika iz st. 1. i 3. ovog člana ako ne poštuje Poslovnik Narodne skupštine i druga akta kojima se reguliše ponašanje u prostorijama Narodne skupštine.

Član 48.

(1) Predstavnici međunarodnih organizacija, stranih zemalja i institucija mogu prisustvovati sjednicama radnih tijela na poziv predsjednika radnog tijela.

(2) Predstavnici iz stava 1. ovog člana dužni su poštovati Poslovnik Narodne skupštine i druga akta kojima se reguliše ponašanje u prostorijama Narodne skupštine.

Član 49.

Radno tijelo ima pravo da traži od Vlade, ministarstava i posebnih organizacija obavljenja koja su mu potrebna za rad, kao i druge podatke kojima raspolažu ili su dužni da ih prikupljaju ili evidentiraju.

Član 50.

(1) Poslije završenog razmatranja pojedinog pitanja radno tijelo podnosi izvještaj Narodnoj skupštini.

(2) Izvještaj radnog tijela sadrži: stav o razmatranom pitanju ako ga je usvojilo radno tijelo, amandmane koje je radno tijelo usvojilo, amandmane i zaključke koje radno tijelo predlaže Narodnoj skupštini, te iznesena mišljenja o pitanju koje je razmatrano.

(3) Član radnog tijela može o zauzetom stavu izdvojiti mišljenje, što se na njegov zahtjev unosi u izvještaj radnog tijela.

(4) Predsjednik radnog tijela potpisuje izvještaj radnog tijela i odgovoran je za njegovu vjerodostojnost.

(5) Predsjednik radnog tijela se na sjednici Narodne skupštine, u skladu sa stavovima koje je zauzelo radno tijelo, izjašnjava u ime radnog tijela o pitanjima u vezi sa izvještajem, odnosno prijedlogom radnog tijela i ne može izmijeniti prijedlog ili odustati od stava radnog tijela, ako ga radno tijelo nije za to ovlastilo.

Član 51.

Članovi radnog tijela izabrani iz reda spoljnjih članova, pored naknade troškova, ostvaruju i pravo na posebnu naknadu za rad u radnom tijelu u skladu sa odlukama Administrativne komisije.

Član 52.

(1) O radu na sjednici radnog tijela vodi se zapisnik.

(2) Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sjednici, pitanjima koja su razmatrana, kao i iznesena mišljenja, amandmane i stavove koje je radno tijelo usvojilo.

(3) Usvojeni zapisnik potpisuje predsjednik radnog tijela.

Član 53.

(1) U toku sjednice radnog tijela može biti isključena javnost.

(2) Odluku o isključenju javnosti donosi radno tijelo, na osnovu obrazloženog prijedloga predsjednika ili drugog člana radnog tijela ili predлагаča akta koji se razmatra.

B. Javna saslušanja i tematske sjednice

Član 54.

Radi pribavljanja informacija, odnosno stručnih mišljenja o prijedlogu akta koji je u skupštinskoj proceduri, razjašnjenja pojedinih rješenja iz predloženog ili važećeg akta, razjašnjenja pitanja značajnih za pripremu prijedloga akta ili drugog pitanja koje je u nadležnosti odbora, kao i radi praćenja sprovođenja i primjene zakona, odnosno ostvarivanja kontrolne funkcije Narodne skupštine, odbori mogu da organizuju javna saslušanja i tematske sjednice.

Član 55.

(1) Prijedlog za organizovanje javnog saslušanja ili tematske sjednice može da podnese svaki član odbora.

(2) Odluku o organizovanju javnog saslušanja ili tematske sjednice donosi odbor većinom glasova od ukupnog broja članova odbora.

(3) O odluci iz stava 2. ovog člana predsjednik odbora obavještava predsjednika Narodne skupštine.

(4) Predsjednik odbora na javno saslušanje ili tematsku sjednicu poziva članove odbora i druge organe i organizacije radi sagledavanja stanja u određenoj oblasti za koju se javno saslušanje ili tematska sjednica organizuje i može tražiti od istih potrebne analize i izvještaje.

(5) Predsjednik odbora o organizovanju javnog saslušanja ili tematske sjednice obavještava i druga radna tijela Narodne skupštine, radi eventualnog prisustvovanja.

(6) Nakon javnog saslušanja ili tematske sjednice odbor usvaja informaciju i dostavlja je svim učesnicima javnog saslušanja ili tematske sjednice. Predsjednik odbora dostavlja usvojenu informaciju predsjedniku Narodne skupštine radi razmatranja na sjednici Narodne skupštine.

(7) Javno saslušanje ili tematska sjednica organizuje se i kada to zaključkom naloži Narodna skupština.

V. Posebne odredbe

3.1. Komisije Narodne skupštine

Član 56.

Komisije Narodne skupštine su:

- Komisija za izbor i imenovanje i
- Administrativna komisija.

Komisija za izbor i imenovanje

Član 57.

(1) Komisija za izbor i imenovanje ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

(2) Listu kandidata za izbor predsjednika i članova Komisije za izbor i imenovanje podnosi predsjedavajući prve sjednice Narodne skupštine, na osnovu prethodnog dogovora sa predsjednicima klubova poslanika i poslaničkih grupa.

(3) Predsjednik Komisije za izbor i imenovanje bira se iz reda političke partije koja je dobila najveći broj poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini.

Član 58.

(1) Komisija za izbor i imenovanje:

- podnosi izvještaj Narodnoj skupštini sa prijedlogom za potvrdu mandata na osnovu akta organa za sprovođenje izbora,
- podnosi izvještaj kojim se konstatiše prestanak mandata na osnovu pravosnažnog akta organa za sprovođenje izbora,
- razmatra pitanja primjene i uskraćivanja imuniteta narodnih poslanika u slučajevima utvrđenim Ustavom i zakonom,
- razmatra i druga pitanja u vezi sa mandatno-imunitetskim pravima narodnih poslanika,
- utvrđuje prijedloge za izbor, imenovanje i razrješenje iz nadležnosti Narodne skupštine, osim prijedloga koje utvrđuju drugi organi određeni Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom,
- utvrđuje prijedlog za izbor predsjednika, zamjenika predsjednika i članove radnog tijela vodeći računa o rodnoj ravnopravnosti,
- sarađuje sa odgovarajućim organima i organizacijama u rješavanju kadrovske politike u Republici, i
- obezbjeđuje demokratsko predlaganje i utvrđivanje kandidata za nosioce funkcija koje Komisija predlaže a bira ili imenuje Narodna skupština.

(2) Izvještaj koji se odnosi na pitanja u vezi sa mandatno-imunitetskim pravima narodnih poslanika podnosi se prije utvrđivanja dnevnog reda, osim na prvoj sjednici Narodne skupštine.

Administrativna komisija

Član 59.

Administrativna komisija ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 60.

Administrativna komisija:

- odlučuje o materijalnim i drugim uslovima za rad Narodne skupštine;
- utvrđuje prijedlog za obezbjeđenje sredstava u budžetu za rad Narodne skupštine, na prijedlog generalnog sekretara Narodne skupštine,
- razmatra nacrt i prijedlog budžeta, te amandmane u dijelu sredstava predviđenih za rad Narodne skupštine,
- priprema i predlaže propise kojima se utvrđuju pitanja ostvarivanja prava i dužnosti poslanika,
- donosi propise o naknadama i drugim primanjima narodnih poslanika, kao i narodnih poslanika kojima je istekao mandat,
- obavlja poslove u vezi sa obezbjeđenjem službenih stanova za potrebe narodnih poslanika i funkcionera, raspolaže tim stanovima, odlučuje o njihovom dodjeljivanju na korišćenje, zamjeni i jednokratnom prenosu prava korišćenja u skladu sa zakonom,
- donosi pojedinačne akte o statusnim pitanjima narodnih poslanika i funkcionera, a koje bira i imenuje Narodna skupština, ako zakonom nije drugačije određeno,
- odlučuje o privremenom smještaju funkcionera koje bira ili imenuje Narodna skupština,
- usvaja godišnji plan javnih nabavki robe, vršenja usluga i izvođenja radova u Narodnoj skupštini,
- donosi propise o raspodjeli sredstava za rad poslaničkih klubova i poslaničkih grupa,
- donosi propise o naknadama za rad spoljnih članova u radnim tijelima,
- donosi propise o sadržaju, obliku i načinu vođenja evidencija poslaničkih legitimacija,
- donosi odluke o novčanim kaznama narodnim poslanicima nakon izrečenih mjera iz člana 168. ovog poslovnika,
- obavlja i druge poslove iz nadležnosti Narodne skupštine kada to zatraži Narodna skupština.

3.2. Stalni odbori Narodne skupštine

Član 61.

1. Odbor za ustavna pitanja;
2. Zakonodavni odbor;
3. Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu;
4. Odbor za reviziju;
5. Odbor za privredu;
6. Odbor za finansije i budžet;
7. Odbor za praćenje stanja u oblasti penzijsko-invalidskog osiguranja;
8. Odbor za zaštitu životne sredine;
9. Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju;

10. Odbor za bezbjednost;
11. Odbor za obrazovanje, nauku, kulturu i informisanje;
12. Odbor za predstavke, prijedloge i društveni nadzor;
13. Odbor za zaštitu prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika;
14. Odbor jednakih mogućnosti;
15. Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu;
16. Odbor za boračko-invalidsku zaštitu;
17. Odbor za zdravstvo, rad i socijalnu politiku;
18. Odbor za pitanja djece, mladih i sporta;
19. Odbor za lokalnu samoupravu;
20. Odbor za trgovinu i turizam.

Član 62.

(1) U Narodnoj skupštini se mogu obrazovati poslaničke grupe prijateljstva za unapređenje i saradnju sa drugim predstavničkim tijelima.

(2) Poslaničke grupe prijateljstva obrazuju se polazeći od uzajamno izraženih interesa za ostvarivanje i razvoj saradnje između parlamenta.

(3) Predstavnike i članove grupe prijateljstva određuje Kolegijum Narodne skupštine.

Odbor za ustavna pitanja

Član 63.

(1) Odbor za ustavna pitanja ima ukupno 11 članova. Odbor ima predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

(2) Predsjednik, zamjenik i šest članova Odbora biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini. Preostala tri člana nisu iz reda narodnih poslanika i biraju se iz reda stručnjaka.

(3) Predsjednik Narodne skupštine je po funkciji predsjednik Odbora za ustavna pitanja.

Član 64.

Odbor za ustavna pitanja:

- prati i proučava primjenu i ostvarivanje Ustava,
- razmatra pitanja u vezi sa usaglašavanjem zakona sa Ustavom i načelna pitanja ustavnog karaktera i organizuje rad na izučavanju razvoja ustavnog sistema,
- inicira i predlaže Narodnoj skupštini mjere radi efikasnijeg ostvarivanja Ustava,
- razmatra prijedloge da se pristupi promjeni Ustava, priprema nacrt amandmana, a nakon javne rasprave o nacrtu utvrđuje prijedlog ustavnih amandmana, a po potrebi i prijedlog ustavnog zakona za sprovođenje ustavnih amandmana,
- razmatra obavještenja, prijedloge i mišljenja Ustavnog suda Republike Srpske o ostvarivanju ustavnosti i zakonitosti,
- utvrđuje odgovor Ustavnom суду Republike Srpske i Ustavnom суду Bosne i Hercegovine povodom pokrenutog postupka za ocjenu ustavnosti zakona ili ustavnosti i zakonitosti drugih opštih akata pred Ustavnim sudom,
- razmatra prijedloge o produženju, odnosno skraćenju mandata narodnih poslaničkih,
- obavlja i druge poslove u vezi sa ostvarivanjem Ustava i razvojem ustavnog sistema.

Zakonodavni odbor

Član 65.

(1) Zakonodavni odbor ima 11 članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i sedam članova Odbora biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

Član 66.

(1) Zakonodavni odbor:

- razmatra nacrte i prijedloge zakona i drugih akata koje donosi Narodna skupština sa stanovišta njihove usklađenosti sa Ustavom i pravnim sistemom, kao i u pogledu pravne obrade,

- razmatra prijedloge i zahtjeve za davanje autentičnih tumačenja zakona i drugih akata, daje o tome mišljenje Narodnoj skupštini i utvrđuje prijedloge autentičnog tumačenja,

- prati izgrađivanje pravnog sistema i daje Narodnoj skupštini mišljenja i prijedloge o načelnim pitanjima izgrađivanja tog sistema,

- podnosi Prijedlog poslovnika Narodne skupštine,

- daje mišljenja i prijedloge o ugovorima kada Narodna skupština učestvuje u njihovom zaključivanju,

- utvrđuje prečišćene tekstove zakona i drugih opštih akata u Narodnoj skupštini, ako je ovlašćen,

- radi druge poslove koje odredi predsjednik Narodne skupštine ili Narodna skupština.

(2) Ako se na sjednici Narodne skupštine, prilikom razmatranja prijedloga zakona ili drugog akta, predlože bitne izmjene i dopune, Odbor na traženje Narodne skupštine daje mišljenja, odnosno prijedloge u vezi sa predloženim izmjenama i dopunama.

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu

Član 67.

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 68.

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu razmatra pitanja u oblastima u kojima Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte, a koji se odnose na:

- osnivanje, organizaciju i funkcionisanje organa vlasti i državne uprave,

- političko organizovanje i udruživanje građana, vjerske zajednice, izborni sistem i referendum,

- ljudska prava, slobode, dužnosti čovjeka i građanina,

- ostvarivanje ravnopravnosti naroda,

- organizaciju resora unutrašnjih poslova,

- organizaciju i rad pravosudnih organa, advokature, notara i drugih vidova pravne pomoći,

- imovinsko-pravne i obligacione odnose,

- premjer i katastar nekretnina,

- evidenciju dobara i eksproprijaciju,
- kaznenu politiku i sistem izvršenja sankcija,
- sudske i upravne postupke, amnestiju i pomilovanje,
- državljanstvo, prebivalište i boravište građana, matične knjige, lična imena i lične karte,
- republičke praznike, republička odlikovanja, nagrade i druga priznanja;
- republičke simbole,
- prava, dužnosti i odgovornosti nosilaca javnih funkcija, i
- druga pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine, kada to traži Narodna skupština.

Odbor za reviziju

Član 69.

Odbor za reviziju ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 70.

Odbor za reviziju:

- razmatra izvještaje po obavljenim revizijama Glavne službe za reviziju budžetskih i drugih pravnih lica,
- razmatra godišnje planove za reviziju Glavne službe za reviziju,
- daje inicijativu za profesionalnu ocjenu rada Glavne službe za reviziju svake četiri godine,
- razmatra izvještaj službe koja je vršila profesionalnu ocjenu rada Glavne službe za reviziju,
- po potrebi zahtjeva od Glavne službe za reviziju da izvrši posebne revizije,
- određuje platu i naknade glavnog revizora i zamjenika glavnog revizora,
- daje prijedloge Narodnoj skupštini o smanjenju budžeta budžetskih korisnika, na osnovu nalaza i preporuka iz izvještaja o reviziji,
- usvaja godišnji budžetski zahtjev Glavne službe za reviziju,
- upućuje Narodnoj skupštini na razmatranje sve negativne izvještaje Glavne službe za reviziju, i
- razmatra i druga pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine, kada to traži Narodna skupština.

Odbor za privredu

Član 71.

(1) Odbor za privredu ima 11 članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i sedam članova Odbora biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

Član 72.

(1) Odbor za privredu razmatra pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine koja se odnose na:

- društvenoekonomski i tehnološki razvoj Republike,
- ekonomske politike,
- razvojne programe i projekte,

- planiranje i prostorni plan Republike,
- razvoj manje razvijenih opština i regionala,
- energetiku, industriju, rudno blago i druga privredna bogatstva,
- razmatranje planova rada i izvještaje o radu organizacija zaduženih za sproveđenje procesa privatizacije, posebno u dijelu koji se odnosi na planove i sproveđenje planova privatizacije državnog kapitala,
- po potrebi podnosi zahtjev nadležnoj organizaciji za podnošenje informacije o pojedinačnim postupcima privatizacije,
- razmatranje izvještaja nadležnog organa o izvršenoj reviziji privatizacije državnog kapitala u preduzećima i bankama,
- podnosi izvještaj Narodnoj skupštini po razmatranim izvještajima nadležnih organa i organizacija za sproveđenje privatizacije i revizije privatizacije državnog kapitala u preduzećima i bankama,
- saobraćaj i veze, izgradnju i održavanje saobraćajnica, izgradnju investicionih objekata,
- stambenu politiku, komunalne djelatnosti, građevinsko zemljište, prostorno i urbanističko planiranje, i
- druga pitanja iz oblasti privrede kada to traži Narodna skupština.

(2) Odbor za privedu u okviru svoje nadležnosti razmatra prijedloge i zahtjeve Privredne komore i sindikatā koje mu oni upute.

Odbor za finansije i budžet

Član 73.

(1) Odbor za finansije i budžet ima 11 članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i sedam članova Odbora biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

(3) Predsjednik Odbora bira se iz reda političke partije, koja je dobila najveći broj poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini.

Član 74.

(1) Odbor za finansije i budžet razmatra pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine koja se odnose na:

- republički budžet,
- Agenciju za bankarstvo Republike Srpske,
- finansiranje opštih potreba,
- poreze, takse i druge dažbine,
- zajmove i zaduženja Republike,
- igre na sreću,
- osiguranje imovine i lica,
- finansiranje bržeg razvoja manje razvijenih opština i regionala i dopunska sredstva opštinama,
- kreditno-monetarni, devizni i bankarski sistem, finansijske organizacije koje prikupljaju štedne uloge i štednju, i
- druga pitanja iz oblasti finansija kada to zatraži Narodna skupština.

(2) Odbor za finansije i budžet, takođe, razmatra i finansijske uslove i posljedice donošenja akata u Narodnoj skupštini.

Odbor za praćenje stanja u oblasti penzijsko-invalidiskog osiguranja

Član 75.

(1) Odbor za praćenje stanja u oblasti penzijsko-invalidiskog osiguranja ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i pet članova biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini, a dva spoljna člana bira Narodna skupština na prijedlog Udruženja penzionera Republike Srpske.

(3) Odbor za praćenje stanja u oblasti penzijsko-invalidiskog osiguranja:

- razmatra informacije Vlade i Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja o stanju u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja,

- razmatra informacije Udruženja penzionera Republike Srpske koje se odnose na položaj penzionera,

- obavještava Narodnu skupštinu o stanjima i uočenim problemima materijalnog položaja i ostvarivanja zakonskih prava penzionera,

- raspravlja u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se odnose na interes i prava penzionera, i

- razmatra i druga pitanja iz oblasti penzijsko-invalidiskog osiguranja kada to zatraži Narodna skupština.

Odbor za zaštitu životne sredine

Član 76.

Odbor za zaštitu životne sredine ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 77.

Odbor za zaštitu životne sredine razmatra pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine koja se odnose na:

- oblast zaštite i unapređenja životne sredine,

- očuvanje, razvoj i racionalno korišćenje prirodnih resursa,

- pitanja iz oblasti poljoprivrede i poljoprivrednog zemljišta, zadružarstva i sela, šume i šumskog zemljišta, voda i vodotoka, energetike, divljači i ribe, rudnog blaga i drugih prirodnih bogatstava,

- sprečavanja i otklanjanja zagađivanja prirodnih resursa, kao i druge načine i izvore ugrožavanja životne sredine.

Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju

Član 78.

(1) Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i pet članova Odbora biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

(3) Predsjednik Odbora bira se iz reda opozicije.

(4) Članovi odbora, po pravilu, treba da aktivno poznaju jedan svjetski jezik.

Član 79.

Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju razmatra pitanja koja se odnose na:

- praćenje i usklađivanje pravnog sistema Republike Srpske sa pravnim sistemom Evropske unije,
- razmatranje nacrta, prijedloga zakona putem kojih se u skladu sa obavezama koje za Bosnu i Hercegovinu i Republiku Srpsku proizilaze iz procesa pridruživanja sa Evropskom unijom, vrši usklađivanje pravnog sistema Republike Srpske sa pravnim sistemom Evropske unije,
- razmatranje Uporednog prikaza usklađenosti nacrta, odnosno prijedloga zakona sa EU *acquis*, Izjave o usklađenosti nacrta, odnosno prijedloga zakona sa EU *acquis*, te mišljenja Vlade o stepenu usklađenosti nacrta, odnosno prijedloga zakona sa EU *acquis*,
- razmatra redovne godišnje izvještaje Vlade o približavanju zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije,
- razmatranje sporazuma koje Republika zaključi sa državama i međunarodnim organizacijama, uz pristanak Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
- praćenje programa pomoći i saradnje sa Evropskom unijom,
- razmatranje međunarodnih odnosa i regionalne saradnje, te političkih i ekonomskih aktuelnosti od posebnog interesa za Republiku,
- praćenje i funkcionisanje aktivnosti predstavnštava i predstavnika Republike Srpske u inostranstvu,
- praćenje zastupljenosti predstavnika iz Republike Srpske u predstavništvima Bosne i Hercegovine u inostranstvu,
- uspostavljanje i održavanje saradnje sa parlamentima Srbije i Crne Gore, u skladu sa Ustavom,
- uspostavljanje i održavanje saradnje sa parlamentima pokrajina, regija, zemalja regionala, drugim zemljama i institucijama Evropske unije,
- uspostavljanje saradnje sa relevantnim organizacijama i fondacijama iz Republike Srpske, Bosne i Hercegovine i inostranstva, sa ciljem približavanja Republike Srpske i Bosne i Hercegovine evropskim integracionim procesima.

Odbor za bezbjednost

Član 80.

(1) Odbor za bezbjednost ima sedam članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i pet članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

(2) Predsjednik i zamjenik predsjednika su uvijek iz različitih parlamentarnih stranaka, s tim što se predsjednik odbora bira iz reda opozicije.

Član 81.

Odbor za bezbjednost, pored ostalog, bavi se sljedećim:

- razmatra stanje priprema za odbranu u Republici Srpskoj i predlaže mјere Narodnoj skupštini za utvrđivanje politike bezbjednosti,
- prati aktivnosti institucija i organa bezbjednosti u Republici Srpskoj u cilju uvida u ostvarivanje zacrtane politike u ovim oblastima, te može tražiti da dostave informacije o aktivnostima i preduzetim mјerama po svakom pitanju iz njihovog domena rada,
- razmatra, daje sugestije i mišljenje na zakonske projekte iz oblasti bezbjednosti, kao i na druge zakonske projekte koji su u vezi sa odbranom i bezbjednošću,

- učestvuje u raspravi i donošenju budžeta bezbjednosti u Republici Srpskoj, redovno prati ostvarivanje budžeta u ovim oblastima, razmatra izvještaje Glavne revizije o kontroli finansijskog izvještaja institucija u ovoj oblasti i o tome dostavlja izvještaje Narodnoj skupštini,
- razmatra pitanja iz domena rada organa i institucija bezbjednosti, daje mišljenje, stavove i preporuke, te predlaže Narodnoj skupštini preduzimanje odgovarajućih mjera,
- ostvaruje uvid i učestvuje u kontroli zakonitosti rada organa i institucija bezbjednosti,
- o aktuelnim pitanjima iz bezbjednosti može organizovati otvorene ili zatvorene rasprave pred odborom, u cilju provjere stavova i formiranja konačnih prijedloga za Narodnu skupštinu,
- obavještava Narodnu skupštinu o stanju i uočenim problemima u oblasti odbrane i bezbjednosti, do kojih dođe u svom radu, te predlaže preduzimanje odgovarajućih mjera,
- vrši parlamentarni nadzor u oblasti bezbjednosti u skladu sa zakonom,
- ostvaruje saradnju sa srodnim domaćim i međunarodnim institucijama, i
- analizira i preuzima mjere u slučaju vanrednih situacija i elementarnih nepogoda.

Odbor za obrazovanje, nauku, kulturu i informisanje

Član 82.

(1) Odbor za obrazovanje, nauku, kulturu i informisanje ima 11 članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i sedam članova odbora biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

Član 83.

Odbor za obrazovanje, nauku, kulturu i informisanje razmatra pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine koja se odnose na:

- obrazovanje, vaspitanje, nauku, kulturu, tehničku kulturu i informisanje,
- izdavačku i bibliotečku djelatnost,
- zaštitu spomenika kulture, i
- korišćenje arhivske građe, istorijskog nasljeđa i obilježavanje istorijskih događaja.

Odbor za predstavke, prijedloge i društveni nadzor

Član 84.

Odbor za predstavke, prijedloge i društveni nadzor ima sedam članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i pet članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 85.

Odbor za predstavke, prijedloge i društveni nadzor:

- ispituje i razmatra predstavke i prijedloge koje građani, privredna društva i druge organizacije i zajednice upućuju Narodnoj skupštini i, prema potrebi, predlaže nadležnim organima i organizacijama mjere rješavanja pitanja i problema iznesenih u prijedlozima i o tome obavještava podnosioce,

- proučava predstavke i prijedloge kojim građani, privredna društva i druge organizacije i zajednice ukazuju na nedostatke u zakonu i drugim aktima koji proizilaze iz neodgovarajućih rješenja ili ukazuju na nepravilno sprovođenje njihovih odredaba od nadležnih organa, radi preuzimanja potrebnih mjera i o tome obavještava Narodnu skupštinu,

- sarađuje sa ombudsmانيا Republike Srpske i Bosne i Hercegovine,
- prati i razmatra pitanja i pojave u vezi sa sprovođenjem politike i izvršavanja zakona i drugih propisa i akata koji se odnose na raspolaganje sredstvima, raspodjelu dobiti, zaštitu svojine, način ostvarivanja prava i dužnosti državnih organa, preuzeća i drugih organizacija i zajednica, i
- obavještava Narodnu skupštinu o uočenim problemima povodom razmatranja predstavki i prijedloga i predlaže preuzimanje potrebnih mjera.

Odbor za zaštitu prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika

Član 86.

Odbor za zaštitu prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika ima sedam članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i pet članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 87.

Odbor za zaštitu prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika:

- ostvaruje kontrolu zakonitosti rada organa i institucija koji u djelokrugu svog rada obavljaju poslove od značaja za ostvarivanje prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika i
- obavještava Narodnu skupštinu o stanju i uočenim problemima u oblasti ostvarivanja prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika.

Odbor jednakih mogućnosti

Član 88.

Odbor jednakih mogućnosti ima sedam članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i pet članova, koji se biraju iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

Član 89.

(1) Odbor jednakih mogućnosti utvrđuje i prati sprovođenje politike ravnopravnosti i zaštite ljudskih prava, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa ima prava i dužnosti nadležnog radnog tijela u području koje se odnosi na ostvarivanje ravnopravnosti i zaštitu ljudskih prava s obzirom na nacionalnu, vjersku, rasnu i polnu pripadnost, socijalni status i starosnu dob, kao i podršku licima sa invalidnošću i smanjenom radnom sposobnošću, brak i porodicu, starateljstvo i nasljeđivanje.

(2) Odbor aktivno učestvuje u postupku unapređivanja prava na ravnopravnost i zaštitu građana i predlaže mjere za uklanjanje svih oblika diskriminacije, a posebno one koje se odnose na rad i zapošljavanje, socijalnu i zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, izborni zakonodavstvo, kulturu i informisanje i zaštitu od nasilja u porodici.

Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu

Član 90.

(1) Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova.

(2) Predsjednik, zamjenik i pet članova biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

Član 91.

Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu razmatra:

- razvoj poljoprivrede i seoskih područja,
- poljoprivredno zadrugarstvo,
- održiv razvoj ruralnih područja i zaštitu svih prirodnih resursa,
- proizvodnju i promet hrane (biljnog i životinjskog porijekla),
- promet svih vrsta hemijskih sredstava u proizvodnji hrane,
- zaštitu biljaka i životinja od bolesti i štetočina,
- stanje poljoprivrednog zemljišta, šumskog zemljišta, vode, vodotoka i obala,
- infrastrukturu seoskog područja,
- stanje u oblasti uzgoja divljači i ribe,
- eksploataciju šuma,
- očuvanje i zaštitu šuma,
- planiranje i upravljanje šumama,
- upravljanje vodnim resursima i poboljšanje resursa vodnog režima i
- sistem za navodnjavanje.

Odbor za boračko-invalidsku zaštitu

Član 92.

(1) Odbor za boračko-invalidsku zaštitu ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i pet članova biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini, a dva člana na prijedlog udruženja od javnog interesa iz oblasti boračko-invalidske zaštite.

Član 93.

Odbor za boračko-invalidsku zaštitu u djelokrugu svog rada:

- prati sprovođenje i utvrđivanje politike koja se odnosi na posebnu zaštitu prava ove populacije,
- prati pitanja ostvarivanja posebnih prava boraca, ratnih vojnih invalida, porodica poginulih i nestalih boraca i civilnih žrtava rata,
- vodi računa o zaštiti vojnih i civilnih invalida iz Drugog svjetskog rata, i
- brine se o standardu, socijalnom statusu, obrazovanju, školovanju i drugim potrebama ove populacije.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalnu politiku

Član 94.

(1) Odbor za zdravstvo, rad i socijalnu politiku ima 11 članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i sedam članova biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

(3) Odbor za zdravstvo, rad i socijalnu politiku u djelokrugu svog rada razmatra pitanja koja se odnose na:

- zdravstveno osiguranje,
- zdravstvenu zaštitu,
- dječiju zaštitu,
- socijalnu politiku i socijalnu zaštitu,
- zaštitu starih i iznemoglih lica,
- pitanja iz oblasti rada i radnih odnosa,
- zaštitu na radu i
- zapošljavanje.

Odbor za pitanja djece, mladih i sporta

Član 95.

(1) Odbor za pitanja djece, mladih i sporta ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova. Predsjednik, zamjenik predsjednika i pet članova biraju se iz reda narodnih poslanika i dva spoljna člana na prijedlog Omladinskog savjeta Republike Srpske.

(2) Odbor za pitanja mladih:

- razmatra zakonske prijedloge, strategije, informacije, izvještaje i godišnje planove rada republičkih organa i organizacija, koje su nadležne za oblast omladinske politike, sporta i zaštite prava i interesa djece i omladine,
- razmatra položaj mladih u društvu,
- razmatra zaštitu prava djece i mladih,
- prati razvoj sporta i fizičke kulture, i
- radi na promociji prava i interesa djeteta.

Odbor za lokalnu samoupravu

Član 96.

Odbor za lokalnu samoupravu ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova. Predsjednik, zamjenik predsjednika i šest članova biraju se iz reda narodnih poslanika, a jednog člana bira Narodna skupština na prijedlog Saveza opština i gradova Republike Srpske.

Član 97.

Odbor za lokalnu samoupravu razmatra pitanja u oblastima u kojima Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte, a koji se odnose na:

- teritorijalnu organizaciju Republike i lokalnu samoupravu,
- imovinsko-pravne i obligacione odnose,
- finansiranje jedinica lokalne samouprave i
- uticaj i posljedice akata koji su predloženi za razmatranje u Narodnoj skupštini na položaj i funkcionisanje jedinica lokalne samouprave.

Odbor za trgovinu i turizam

Član 98.

(1) Odbor za trgovinu i turizam ima devet članova: predsjednika, zamjenika predsjednika i sedam članova.

(2) Predsjednik, zamjenik predsjednika i pet članova biraju se iz reda narodnih poslanika u Narodnoj skupštini i dva spoljna člana koja nisu iz reda narodnih poslanika.

Član 99.

Odbor za trgovinu i turizam razmatra pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine koja se odnose na:

- društvenu kontrolu cijena, tržišta, promet proizvoda i usluga, rentu i robne rezerve,
- izradnju investicionih objekata u oblasti trgovine i turizma,
- kontrolu mjera, zaštitu pronalazaka, tehnička unapređenja, žigove, znakove i projeklo proizvoda, standarde, tehničke normative i norme kvaliteta proizvoda,
- poreze, takse i druge dažbine u oblasti trgovine i turizma,
- turizam i ugostiteljstvo,
- turističku informativno-propagandnu djelatnost, i
- druga pitanja iz oblasti trgovine i turizma kada to zatraži Narodna skupština.

Anketni odbor

Član 100.

(1) Anketni odbor obrazuje se iz reda narodnih poslanika kao povremeno tijelo za izvršavanje posebnih zadataka određenih odlukom o njegovom osnivanju.

(2) Predsjednik Anketnog odbora bira se iz reda opozicije.

Član 101.

(1) Narodna skupština može obrazovati anketne odbore radi sagledavanja stanja u određenoj oblasti ili utvrđivanja činjenica o određenim pojavama ili pojedinim događajima, posebno u vršenju kontrole nad radom pojedinih republičkih organa ili organizacija, ili nosilaca javnih funkcija.

(2) Odlukom o obrazovanju anketnog odbora utvrđuju se sastav i zadatak odbora.

(3) Anketni odbor ne može vršiti istražne ili druge sudske radnje.

(4) Anketni odbor ima pravo da traži od državnih organa i odgovarajućih organizacija isprave, podatke i obavještenja, kao i da uzima potrebne izjave od pojedinaca.

(5) Poslije obavljanja zadataka, Anketni odbor podnosi Narodnoj skupštini izvještaj sa prijedlogom mjera.

(6) Odbor prestaje sa radom kada Narodna skupština na sjednici odluči o njegovom izvještaju.

3.3 Savjet nacionalnih manjina

Član 102.

(1) Narodna skupština osniva Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske kao posebno savjetodavno tijelo koje sačinjavaju pripadnici nacionalnih manjina. Savjet nacionalnih manjina ima do 17 članova.

(2) Narodna skupština bira predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Savjeta nacionalnih manjina Republike Srpske iz reda kandidata koje predlaže Savez nacionalnih manjina Republike Srpske.

(3) Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske daje mišljenja i prijedloge Narodnoj skupštini o svim pitanjima koja se tiču prava, položaja i interesa nacionalnih manjina u Republici Srpskoj.

(4) Savjet nacionalnih manjina zasjeda dva puta godišnje, kao i kada postoji potreba da razmotri akt koji je u proceduri Narodne skupštine, a tiče se prava i položaja nacionalnih manjina.

4. Ostvarivanje prava i dužnosti narodnih poslanika

Član 103.

(1) Narodni poslanik počinje da ostvaruje prava i dužnosti utvrđene Ustavom Republike, zakonom i Poslovnikom Narodne skupštine danom potvrđivanja mandata u Narodnoj skupštini.

(2) Narodni poslanik je dužan da prisustvuje sjednicama Narodne skupštine i radnog tijela čiji je član i da učestvuje u njihovom radu i odlučivanju.

(3) Narodni poslanik može da učestvuje i u radu radnih tijela Narodne skupštine u kojima nije član, bez prava odlučivanja.

Član 104.

(1) Svaki narodni poslanik u Narodnoj skupštini ponaša se u skladu sa svojim ubjednjem i svojom savješću kada je u pitanju njegov govor i djelovanje i njegovo učešće u glasanju i izborima u Narodnoj skupštini.

(2) Narodna skupština donosi Kodeks o etičkom ponašanju narodnih poslanika, kojim se utvrđuju pravila o ponašanju narodnih poslanika u obavljanju poslaničkih dužnosti.

Član 105.

Narodni poslanik koji je spriječen da prisustvuje sjednici Narodne skupštine, odnosno sjednici radnog tijela Narodne skupštine, ili iz određenog razloga treba da u toku rada napusti sjednicu, dužan je da o tome blagovremeno obavijesti predsjednika Narodne skupštine, odnosno predsjednika odgovarajućeg radnog tijela.

Član 106.

(1) Narodni poslanik ima pravo i dužnost da, u okviru nadležnosti Narodne skupštine, pokreće inicijativu, daje prijedloge i postavlja poslanička pitanja.

(2) Narodni poslanik ima pravo da bude obaviješten o pitanjima čije mu je poznavanje potrebno radi obavljanja funkcije narodnog poslanika.

(3) Radi potpunijeg obavještenja, narodnim poslanicima se redovno dostavljaju službene publikacije Narodne skupštine i drugi informativni materijali o pitanjima koja su na dnevnom redu Narodne skupštine.

Član 107.

Narodni poslanik je dužan čuvati državnu tajnu i podatke povjerljive prirode, za vrijeđe trajanja i po prestanku mandata, i za to je odgovoran u skladu sa zakonom.

Član 108.

- (1) Narodnim poslanicima se izdaje poslanička legitimacija.
- (2) Poslanička legitimacija sadrži: ime i prezime narodnog poslanika, imunitetska prava poslanika i druga prava koja poslanik može da ostvaruje na osnovu legitimacije.
- (3) Generalni sekretar Narodne skupštine stara se o izdavanju i evidenciji izdatih poslaničkih legitimacija.

Član 109.

- (1) Narodni poslanici Narodne skupštine biraju se na period utvrđen Izbornim zakonom.
- (2) Narodnom poslaniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran iz razloga utvrđenih Izbornim zakonom.
- (3) Predsjednik Narodne skupštine odluku o prestanku mandata, koju donosi organ nadležan za izbore, dostavlja svim narodnim poslanicima.
- (4) Narodna skupština na prvoj sljedećoj sjednici konstatuje da je narodnom poslaniku prestao mandat u skladu sa zakonom.
- (5) Narodnom poslaniku kojem je prestao mandat u skladu sa zakonom automatski prestaje i mandat u svim radnim tijelima Narodne skupštine u kojima je biran kao narodni poslanik.
- (6) Narodni poslanik od dana potvrđivanja mandata do dana utvrđivanja prestanka mandata u Narodnoj skupštini ima pravo na novčana primanja i druga prava, u skladu sa propisima.

- (7) Narodni poslanici mogu poslaničku dužnost obavljati sa ili bez zasnivanja radnog odnosa u Narodnoj skupštini.
- (8) Odluku o zasnivanju radnog odnosa narodnih poslanika u Narodnoj skupštini donosi Administrativna komisija.

Član 110.

- (1) Službeni jezici u Narodnoj skupštini su: jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda.
- (2) Službena pisma su čirilica i latinica.

Poslanički imunitet

Član 111.

- (1) Narodni poslanici uživaju imunitet od dana potvrđivanja mandata do dana utvrđivanja prestanka mandata u Narodnoj skupštini, u skladu sa zakonom.
- (2) Poslanici u Narodnoj skupštini neće biti krivično ili građanski odgovorni za izraženo mišljenje ili davanje glasa ili za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u Narodnoj skupštini.
- (3) Narodni poslanici mogu se pozvati na imunitet u bilo koje vrijeme za postupke izvršene u okviru svojih dužnosti u Narodnoj skupštini, ali se on ne može smatrati opštom preprekom za krivično gonjenje ili pokretanje parničnog postupka.
- (4) Postupci izvršeni u okviru dužnosti poslanika podrazumijevaju postupke koji provistiju iz dužnosti koju poslanik obavlja u Narodnoj skupštini.

Član 112.

- Ukoliko, u toku krivičnog ili parničnog postupka, poslanik izjavи da je postupak koji je osnov za pokretanje krivičnog ili parničnog postupka izvršen u okviru njegovih dužnosti koje obavlja u Narodnoj skupštini, to pitanje će se raspraviti i rješavati odlukom nadležnog suda.

IV - SJEDNICA NARODNE SKUPŠTINE

1. Priprema i sazivanje sjednice

Član 113.

- (1) Narodna skupština radi u stalnom zasjedanju.
- (2) Sjednice Narodne skupštine održavaju se u periodima od 1. septembra do kraja decembra (jesenje zasjedanje) i od 22. januara do kraja jula (proljećno zasjedanje).
- (3) Van rokova iz prethodnog stava, u pravilu, ne održavaju se redovne sjednice.

Član 114.

- (1) Sjednicu Narodne skupštine saziva predsjednik Narodne skupštine po sopstvenoj inicijativi.
- (2) Predsjednik Narodne skupštine je dužan sazvati sjednicu na zahtjev 28 narodnih poslanika, odnosno jedne trećine od ukupnog broja poslanika, predsjednika Republike i Vladu.
- (3) Podnositelj zahtjeva koji je predložio sazivanje sjednice dostavlja materijal o pitanju zbog kojeg traži sazivanje sjednice Narodne skupštine.

Član 115.

- (1) Prijedlog dnevnog reda sjednice Narodne skupštine priprema predsjednik Narodne skupštine.
- (2) O pripremljenom prijedlogu dnevnog reda izjašnjava se i utvrđuje ga Kolegijum Narodne skupštine.
- (3) U prijedlog dnevnog reda sjednice Narodne skupštine mogu se uvrstiti samo oni prijedlozi akata koji su pripremljeni u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom.

Član 116.

- (1) Poziv za sjednicu Narodne skupštine sadrži datum održavanja, mjesto, početak rada sjednice i prijedlog dnevnog reda.
- (2) Predsjednik Narodne skupštine poziv i materijale za redovnu sjednicu Narodne skupštine upućuje narodnim poslanicima najmanje deset dana prije održavanja sjednice.
- (3) Materijali za redovnu sjednicu Narodne skupštine mogu se dostaviti u štampanom ili elektronskom obliku.
- (4) Izuzetno, predsjednik Narodne skupštine može sazvati sjednicu Narodne skupštine u roku kraćem od deset dana. Dnevni red za ovako sazvanu sjednicu predsjednik može predložiti i na samoj sjednici, s tim da na početku sjednice mora dati obrazloženje za takav postupak.
- (5) Prilikom utvrđivanja dana održavanja sjednice Narodne skupštine vodiće se računa da zasjedanje Narodne skupštine ne održava u dane zakonom utvrđenih praznika, vikende i druge dane nepogodne za održavanje sjednice Narodne skupštine.

Član 117.

- (1) O održavanju sjednice Narodne skupštine predsjednik Narodne skupštine obavještava predsjednika Republike i Vladu, kao i predstavnike organa i organizacija čiji se materijali razmatraju na sjednici.
- (2) Predsjednik Narodne skupštine može odlučiti da se pozivi i materijali sa predloženim dnevnim redom sjednice Narodne skupštine dostave i drugim institucijama i predstavnicima javnog i političkog života.

Član 118.

(1) Predstavnici nevladinih organizacija, fondacija, sindikata i drugih udruženja građana, registrovanih u skladu sa zakonom, mogu prisustvovati sjednicama Narodne skupštine na osnovu akreditacije koju dodjeljuje Kolegijum.

(2) Akreditacija se dodjeljuje na godinu dana, nakon objavljenog javnog poziva, u pravilu na kraju kalendarске godine, i na transparentan način sprovedenog procesa odobravanja, ocjenjuje veličinu i važnost zainteresovanih subjekata, kao i prostorne i vremenske kapacitete Narodne skupštine.

(3) Predsjednik Narodne skupštine može, izuzetno, pozvati i predstavnike drugih udruženja i grupa građana, uz saglasnost Kolegijuma, ako se na sjednici razmatraju pitanja kojas su direktno u vezi sa navedenim kategorijama.

(4) Prisustvo sjednici lica iz st. 1. i 3. ne znači i pravo obraćanja na sjednici Narodne skupštine.

(5) Akreditacija se može oduzeti ako pomenuti predstavnici ne poštuju Poslovnik Narodne skupštine i druga akta kojima se reguliše ponašanje u prostorijama Narodne skupštine.

(6) Predsjednik Narodne skupštine, odnosno potpredsjednik kada predsjedava sjednici, može udaljiti predstavnika iz st. 1. i 3. ovog člana ako ne poštuje Poslovnik Narodne skupštine i druga akta kojima se reguliše ponašanje u prostorijama Narodne skupštine.

Član 119.

(1) Sjednice Narodne skupštine održavaju se, u pravilu, utorkom, srijedom i četvrtkom, u vremenu od 10.00 do 20.00 časova, sa prekidom u periodu od 15.00 do 16.30 časova.

(2) Predsjednik Narodne skupštine može odlučiti da se sjednica Narodne skupštine održi i drugim danima, odnosno da Narodna skupština produži rad i poslije 20.00 časova, ako za to postoje opravdani razlozi, koje predsjednik Narodne skupštine saopštava narodnim poslanicima.

(3) Predsjednik Narodne skupštine može da odloži čas, odnosno dan početka sjednice Narodne skupštine, ukoliko je na prijedloge akata iz predloženog dnevnog reda sjednice podnesen veći broj amandmana koje Vlada i nadležna radna tijela Narodne skupštine ne mogu da razmotre prije određenog početka sjednice, o čemu blagovremeno obavještava narodne poslanike.

(4) Narodna skupština odlučuje u Danu za glasanje, koji određuje predsjednik Narodne skupštine. Predsjednik Narodne skupštine može da odredi da Dan za glasanje o prijedlogu zakona bude odmah po završetku pretresa tog prijedloga zakona.

(5) Početak i prekid, odnosno završetak zasjedanja Narodne skupštine, simbolično se označava upotrebom „skupštinskog čekića”.

Član 120.

Narodni poslanik dužan je da se prilikom ulaska u salu za sjednice identificuje stavljanjem identifikacione kartice u poslaničku jedinicu, a prilikom izlaska iz sale za sjednicu da izvuče identifikacionu karticu iz poslaničke jednice.

2. Otvaranje sjednice i učešće na sjednici

Član 121.

(1) Predsjednik Narodne skupštine otvara sjednicu Narodne skupštine i utvrđuje da li postoji kvorum za rad Narodne skupštine.

(2) Kvorum za rad Narodne skupštine postoji ako je na sjednici prilikom usvajanja zapisnika, utvrđivanja dnevnog reda, u danu za glasanje, kao i u slučajevima kada Narodna skupština odlučuje prisutna većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

(3) Pretres tačaka iz utvrđenog dnevnog reda sjednice Narodne skupštine vodi se bez obzira na broj prisutnih narodnih poslanika u sali.

(4) Narodni poslanik koji je izrazio sumnju u postojanje kvoruma iz stava 2. može da zatraži da se kvorum utvrdi prozivanjem narodnih poslanika, o čemu Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

(5) Ukoliko se kvorum ne može obezbijediti u roku od jednog časa, sjednica se prekida, a predsjednik Narodne skupštine određuje vrijeme održavanja nastavka sjednice Narodne skupštine.

(6) Na početku sjednice ili nastavka sjednice, predsjednik Narodne skupštine obavještava Narodnu skupštinu o narodnim poslanicima koji su spriječeni da prisustvuju sjednici i daje potrebna objašnjenja u vezi sa radom na sjednici i drugim pitanjima.

3. Tok sjednice

Član 122.

(1) Prije utvrđivanja dnevnog reda, ako je dostavljen, razmatra se izvještaj Komisije za izbor i imenovanje, koji se odnosi na pitanja u vezi sa mandatno-imunitetskim pravima narodnih poslanika.

(2) Nakon razmatranja izvještaja iz stava 1. ovog člana usvajaju se zapisnici sa prethodnih sjednica Narodne skupštine, bez pretresa.

(3) Narodni poslanik može staviti primjedbe na zapisnik sa prethodne sjednice, najmanje 24 časa prije početka sjednice i tražiti da se u njemu izvrše odgovarajuće izmjene ili dopune.

(4) O osnovanosti primjedaba na zapisnik odlučuje se na sjednici Narodne skupštine, bez njihovog razmatranja.

(5) Predsjednik Narodne skupštine utvrđuje da je usvojen zapisnik na koji nisu stavljenе primjedbe, odnosno zapisnik u komem su, prema usvojenim primjedbama, unesene odgovarajuće izmjene i dopune.

Član 123.

(1) Na sjednici Narodne skupštine нико не може govoriti prije nego što zatraži i dobije riječ od predsjednika.

(2) Narodni poslanik i predstavnik Vlade učestvuju u radu sjednice sa mesta koje mu pripada uz korišćenje raspoloživih tehničkih mogućnosti.

(3) Mjesto narodnog poslanika, kluba poslanika, poslaničke grupe, Vlade i drugog učesnika na sjednici određuje Kolegijum Narodne skupštine.

(4) Narodni poslanik, stojeći ili sjedeći, govoriti sa poslaničkog mesta u sali za sjednice Narodne skupštine po dobijanju riječi od predsjednika Narodne skupštine.

(5) Lica sa invaliditetom koriste mesta koja su za njih posebno određena, uz korišćenje raspoloživih tehničkih mogućnosti.

Član 124.

(1) U skupštinskoj sali postoji izdvojena govornica.

(2) Ovu govornicu koriste: član Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, predsjednik Republike, potpredsjednici Republike, predsjednik i potpredsjednici Narodne skupštine, predsjedavajući Vijeća naroda, predsjednik Vlade, ovlašćeni predlagači i izvjestioci akata, osim Vlade i narodnih poslanika, i gosti kad se obraćaju Narodnoj skupštini.

Član 125.

(1) Predsjednik Narodne skupštine može odrediti pauzu, u trajanju do 30 minuta, kako bi se izvršile potrebne konsultacije i pribavilo neophodno mišljenje, ako to zahtijevaju okolnosti u radu sjednice.

(2) Ukoliko za to postoje opravdani razlozi, pauza se može odobriti i na zahtjev poslačkih klubova i Vlade, koji mora biti obrazložen.

(3) Izuzetno, predsjednik Narodne skupštine može odrediti pauzu do 60 minuta, ako to okolnosti zahtijevaju.

(4) Predsjednik Narodne skupštine prekinuće rad Narodne skupštine u posebnim slučajevima, ako to Narodna skupština zaključi.

(5) U slučaju prekida sjednice, predsjednik određuje vrijeme održavanja nastavka sjednice Narodne skupštine.

(6) Prekid sjednice može trajati do 60 dana.

(7) Predsjednik Narodne skupštine obavijestiće narodne poslanike o nastavku sjednice.

A. Dnevni red

Član 126.

(1) Dnevni red sjednice utvrđuje Narodna skupština na osnovu usaglašenog prijedloga dnevnog reda, a koji je predložio Kolegijum Narodne skupštine.

(2) Narodi poslanici ili drugi ovlašćeni predlagači zakona i odluka mogu podnijeti prigovor u pisanom obliku na predloženi dnevni red najkasnije 24 časa prije zakazane sjednice Narodne skupštine. O prigovoru odlučuje Kolegijum Narodne skupštine, pri utvrđivanju usaglašenog dnevnog reda.

(3) Ako niko od narodnih poslanika ili drugih ovlašćenih predlagača zakona ne podneće prigovor u skladu sa stavom 2. ovog člana predloženi dnevni red se smatra usaglašenim.

Član 127.

(1) Narodna skupština utvrđuje dnevni red sjednice na osnovu usaglašenog prijedloga dnevnog reda, glasanjem bez pretresa.

(2) Narodni poslanici, odbori i druga radna tijela Narodne skupštine i Vlada mogu predlagati izmjene i dopune predloženog dnevnog reda, i to: povlačenje pojedinih tačaka iz predloženog dnevnog reda, dopunu predloženog dnevnog reda novim tačkama pripremljenim u skladu s ovim poslovnikom, spajanje rasprave o pojedinim tačkama dnevnog reda, promjenu redoslijeda pojedinih tačaka predloženog dnevnog reda, promjenu postupka iz hitnog u redovni postupak.

(3) Prijedlozi za dopunu dnevnog reda novim tačkama mogu se odnositi samo na prijedloge zakonā i odlukā po hitnom postupku.

(4) Predsjednik Narodne skupštine, Zakonodavni odbor i nadležno radno tijelo mogu predložiti odlaganje razmatranja prijedloga akta za narednu sjednicu radi detaljnijeg razmatranja podnesenih amandmana.

(5) Prijedlozi iz st. 2. 3. 4. ovog člana dostavljaju se predsjedniku Narodne skupštine u pisanoj formi, najkasnije 24 časa prije početka sjednice.

(6) Ako prijedlozi iz stava 5. ovog člana nisu podneseni u skladu s odredbama ovog poslovnika, Narodna skupština ih neće razmatrati, niti će se o njima izjašnjavati.

(7) O tačkama dnevnog reda koje je nadležni odbor skunuo sa dnevnog reda sjednice, obavještava se predsjednik Narodne skupštine. Predsjednik Narodne skupštine konstataju da je navedena tačka skinuta i o tome se ne vodi rasprava i ne glasa se.

(8) Ukoliko predlagač povlači tačku iz predloženog dnevnog reda, ona se skida bez rasprave.

(9) Pri utvrđivanju dnevnog reda Narodna skupština odlučuje sljedećim redoslijedom o prijedlozima:

- za hitni postupak,
- da se pojedine tačke povuku iz prijedloga,
- da se odloži razmatranje pojedine tačke za narednu sjednicu,
- da se dnevni red proširi,
- za spajanje rasprave, i
- za promjenu redoslijeda pojedinih tačaka.

Član 128.

(1) O predloženim izmjenama i dopunama dnevnog reda u pravilu se ne obavlja poseban pretres. Izuzetno, riječ može dobiti predlagač promjene dnevnog reda, odnosno ovlašćeni predstavnik grupe predlagača, kao i predlagač akta na koji se promjena odnosi, odnosno ovlašćeni predstavnik grupe predlagača akata, ako se zahtijeva da se prijedlog akta povuče iz dnevnog reda.

(2) Obraćanje na osnovu stava 1. ovog člana može trajati najduže pet minuta.

Član 129.

Narodna skupština odlučuje o prijedlogu za izmjenu i dopunu predloženog dnevnog reda, osim izmjena o kojima se po ovom poslovniku ne glasa.

Član 130.

(1) Poslije usvajanja dnevnog reda prelazi se na razmatranje pojedinih pitanja prema utvrđenom redoslijedu.

(2) Narodna skupština može, u toku sjednice, bez pretresa, najviše dva puta izvršiti izmjene u redoslijedu tačaka dnevnog reda, uz saglasnost predlagača odgovarajućih akata i ako se tome ne protivi najmanje jedna trećina narodnih poslanika.

B. Razmatranje

Član 131.

(1) Na sjednici se razmatra svako pitanje koje je na dnevnom redu prije nego što se o njemu odlučuje, osim ako je ovim poslovnikom određeno drugačije. Na sjednici se može zaključiti da se o nekom pitanju odlučuje bez razmatranja.

(2) Predsjednik ili ovlašćeni predstavnik kluba može najaviti odsustvo svih članova poslaničkog kluba u toku rasprave o pojedinim tačkama dnevnog reda, ali u tom slučaju je dužan navesti razloge za takvo odsustvo.

Član 132.

Po otvaranju pretresa svake tačke dnevnog reda sjednice Narodne skupštine pravo da dobiju riječ imaju, po sljedećem redoslijedu:

- predлагаč akta, odnosno ovlašćeni predstavnik grupe predлагаča akta,
- gosti koji su dobili odobrenje Kolegijuma da se obrate,
- predstavnik Vlade ako Vlada nije predлагаč akta,
- predsjednici nadležnih radnih tijela u vezi sa mišljenjima, zaključcima i amandmanima,
- predsjednici klubova ili ovlašćeni predstavnici klubova, odnosno predstavnici poslaničkih grupa, i
- narodni poslanici po redoslijedu prijavljivanja.

Član 133.

(1) Vrijeme izlaganja narodnog poslanika iznosi najviše deset minuta.

(2) Narodni poslanik samo jednom može učestvovati u izlaganju po svakoj tački dnevnog reda.

(3) Predsjednik kluba ili umjesto njega ovlašćeni predstavnik kluba ima pravo na izlaganje u trajanju do 15 minuta, s tim što ovo vrijeme može podijeliti u dva dijela.

(4) Predlagač, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača akta ima pravo da u prvom obraćanju i u završnoj riječi govori u trajanju do 15 minuta. U toku pretresa prijedloga predlagač ima pravo da još jednom dobije riječ radi davanja obrazloženja, u trajanju do pet minuta.

(5) Predsjedniku Republike, članu Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, predsjedniku Vlade i kandidatu za predsjednika Vlade, predsjednik Narodne skupštine daje riječ kada je zatraže i na njih se ne odnosi ograničenje u pogledu njihovog vremena izlaganja.

(6) Obraćanje gosta u Narodnoj skupštini ne može biti pojedinačno duže od deset minuta, osim ako za to ne dobije saglasnost Kolegijuma Narodne skupštine.

(7) Kolegijum može predložiti Narodnoj skupštini da na tački dnevnog reda posebne sjednice govori samo određeni broj predstavnika kluba poslanika, poslaničke grupe i Vlade, o čemu se Narodna skupština izjašnjava bez pretresa.

Član 134.

(1) Predlagač, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača akta na početku svog izlaganja može zatražiti da mu Narodna skupština odobri duže vremena za izlaganje, s tim što mora navesti koliko vremensko produženje traži i obrazložiti zašto to čini.

(2) O ovom prijedlogu Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Član 135.

(1) Predsjednik Narodne skupštine, kada predsjedava sjednici Narodne skupštine, ako želi da učestvuje u pretresu, prepušta predsjedavanje jednom od potpredsjednika Narodne skupštine.

(2) Predsjednik Narodne skupštine kada je predlagač akta ili učestvuje u pretresu tačke dnevnog reda obraća se iza svečane govornice.

Član 136.

(1) Završna riječ daje se nakon završene poslaničke rasprave.

(2) Kada se obavi razmatranje svih tačaka dnevnog reda i odlučivanje po njima, predsjednik zaključuje sjednicu Narodne skupštine.

Član 137.

(1) Narodnom poslaniku koji želi da govori o povredi ovog poslovnika, predsjednik Narodne skupštine daje riječ odmah po završenom izlaganju prethodnog govornika.

(2) Izlaganje tog poslanika ne može trajati duže od jednog minuta, a dužan je da ukaže isključivo na odredbu Poslovnika za koju smatra da je povrijeđena i da je citira, bez ulaženja u repliku drugim narodnim poslanicima.

(3) Predsjednik Narodne skupštine, poslije tog izlaganja, daje objašnjenje o povredi Poslovnika. Ako poslanik nije zadovoljan objašnjenjem, o pitanju se rješava na sjednici glasanjem, bez pretresa.

(4) Predsjednik Narodne skupštine je dužan da poslaniku, koji se ne pridržava odredaba ovog člana ili na drugi očigledan način zloupotrebljava prava iz ovog člana, oduzme riječ.

(5) Narodni poslanik ne može da ukazuje na povredu člana ovog poslovnika na koju je već ukazao.

(6) Ukoliko se Narodna skupština izjasni da je učinjena povreda poslovnika, predsjednik Narodne skupštine izriče opomenu narodnom poslaniku koji je učinio povredu, u skladu sa poslovnikom.

(7) Predsjednik Narodne skupštine obavezno prekida niz od pet ukazivanja na povredu Poslovnika, a može prekinuti i drugo prekomjerno ukazivanje na povredu Poslovnika, ako procijeni da se navedenim zahtjevima očigledno namjerava prouzrokovati dugotrajno i ozbiljno ometanje rada parlamenta ili prava drugih poslanika.

Član 138.

(1) Ukoliko se narodni poslanik ili predstavnik Vlade u svom izlaganju na sjednici Narodne skupštine izrazi o drugom narodnom poslaniku ili predstavniku Vlade, navodeći njegovo ime, prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumači njegovo izlaganje, narodni poslanik ili predstavnik Vlade na koga se izlaganje odnosi ima pravo na repliku ili netačan navod.

(2) Ukoliko se izrazi odnose na poslanički klub/grupu ili parlamentarnu stranku, pravo na repliku ili netačan navod ima predsjednik poslaničkog kluba/grupe ili njegov zamjenik.

(3) Narodnom poslaniku ili predstavniku Vlade koji se prijavi za repliku ili netačan navod, predsjednik Narodne skupštine daje riječ prema redoslijedu prijavljivanja.

(4) Narodni poslanik ili predstavnik Vlade u toku pretresa po tački dnevног reda repliku ili netačan navod može koristiti jedanput, u trajanju do dvije minute.

(5) Predsjednik Narodne skupštine ima pravo da prekine niz od deset uzastopnih replika ili netačnih navoda i da riječ narodnom poslaniku koji je prijavljen za diskusiju ukoliko je očigledno došlo do odstupanja od tačke dnevног reda ili ukoliko se koristi uvredljiva retorika.

(6) Nije dozvoljena replika ili netačan navod nakon završne riječi. Izuzetno predsjednik Narodne skupštine mora dozvoliti repliku ili netačan navod nakon završne riječi predsjedniku poslaničkog kluba/grupe, ako je u završnoj riječi izneseno uvredljivo izlaganje o poslaničkom klubu, odnosno poslaničkoj grupi, koje može trajati do dvije minute.

(7) Replika na repliku nije dozvoljena, osim ako su navodi u replici uvredljivi.

Član 139.

(1) Narodni poslanici dužni su da poštuju dostojanstvo Narodne skupštine.

(2) Narodni poslanici dužni su da se jedni drugim obraćaju sa uvažavanjem.

(3) Nije dozvoljeno korištenje psovki, pogrdnih i uvredljivih izraza, kao ni izraza kojim se omalovažavaju žene zatim nekorektno ponašanje u vidu korištenja podrugljivih, lascivnih i neargumentovanih komentara, kao ni iznošenje činjenica koje se odnose na privatni život drugih lica

(4) Za vrijeme govora narodnog poslanika ili drugih učesnika u pretresu nije dozvoljeno dobacivanje, ometanje govornika na drugi način, niti bilo kakvo drugo ponašanje koje ugrožava slobodu govora.

(5) U slučaju da se narodni poslanici ili drugi učesnici u pretresu ponašaju suprotno odredbama iz st. 3. i 4. ovog člana predsjednik Narodne skupštine izriče mjere u skladu sa članom 160. ovog poslovnika.

Član 140.

(1) Narodni poslanik ili drugi učesnik u razmatranju određenih pitanja može govoriti samo o pitanjima koja su na dnevnom redu. Ako se govornik udalji od dnevnog reda, predsjednik će ga upozoriti na dnevni red.

(2) Ukoliko se govornik i poslije upozorenja ne drži dnevnog reda, predsjednik mu izriče opomenu. U slučaju da govornik i poslije izrečene opomene odstupa od dnevnog reda, predsjednik mu oduzima riječ.

(3) Niko ne može prekidati govornika niti ga opominjati, osim predsjednika Narodne skupštine, u slučajevima predviđenim Poslovnikom.

Član 141.

(1) Razmatranje pojedinih pitanja je jedinstveno, ako ovim poslovnikom nije drugačije određeno.

(2) Kada se prilikom razmatranja pitanja od opšteg političkog značaja predlaže donošenje deklaracije, rezolucije ili preporuke, kao i kada se razmatra Prijedlog poslovnika Narodne skupštine ili drugog opšteg akta iz djelokruga Narodne skupštine, na sjednici se može odlučiti da se takva pitanja razmatraju odvojeno u načelu i pojedinostima.

(3) U toku razmatranja o pojedinostima Narodna skupština može odlučiti da se raspravlja o dijelovima, glavama, odnosno odjeljcima ili o pojedinim članovima. U toku razmatranja o pojedinostima raspravlja se i o amandmanima.

(4) Kada utvrdi da više nema prijavljenih za učešće u raspravi, predsjednik Narodne skupštine zaključuje pretres.

V. Odlučivanje

1. Opšte odredbe

Član 142.

(1) Narodna skupština odlučuje glasanjem narodnih poslanika u skladu s Ustavom i ovim poslovnikom.

(2) Narodna skupština odlučuje u danu za glasanje izjašnjavanjem narodnih poslanika u vezi sa pojedinim tačkama dnevnog reda.

(3) Na početku svakog zasjedanja, ili nastavka zasjedanja, predsjednik Narodne skupštine određuje dan za glasanje i vrijeme početka dana za glasanje u vezi sa pojedinim tačkama dnevnog reda.

(4) U danu za glasanje Narodna skupština se izjašnjava o svim pitanjima o kojima je prethodno zaključen pretres.

Član 143.

(1) Narodni poslanici glasaju *za* prijedlog, *protiv* prijedloga ili se *uzdržavaju* od glasanja.

(2) Akt i amandman se smatraju donesenim ako je za njih glasalo više od polovine od ukupnog broja narodnih poslanika.

2. Javno glasanje

Član 144.

Narodna skupština odlučuje javnim glasanjem: upotrebom elektronskog sistema za glasanje, dizanjem ruke ili prozivkom.

Član 145.

(1) Javno glasanje upotrebom elektronskog sistema za glasanje vrši se na način određen ovim poslovnikom.

(2) Dizanjem ruku glasa se na način određen ovim poslovnikom, i to samo ako sistem za elektronsko glasanje nije u funkciji, ako se sjednica održava u prostoriji u kojoj nema takvog sistema ili ako Narodna skupština prethodno o tome odluči.

(3) Na zahtjev kluba poslanika, Narodna skupština može, bez pretresa, odlučiti da se glasa prozivkom, na način određen ovim poslovnikom.

Član 146.

(1) Glasanje upotrebom elektronskog sistema vrši se pritiskanjem određenih tastera, uz prethodno stavljanje identifikacione kartice, koju ima svaki narodni poslanik, u uređaj ispred sjedišta (poslanička jedinica).

(2) Vrijeme glasanja upotrebom elektronskog sistema iznosi 30 sekundi.

(3) Po isteku ovog vremena, predsjednik Narodne skupštine zaključuje glasanje i saopštava rezultat glasanja.

(4) Rezultati svakog glasanja prikazuju se na monitorima u sali Narodne skupštine.

(5) Računarski izvod svakog glasanja dostavlja se klubovima poslanika, odnosno poslaničkim grupama, na njihov zahtjev, kao i Službi Narodne skupštine radi stavljanja na uvid predstavnicima sredstava javnog informisanja.

Član 147.

(1) Narodni poslanici dužni su da koriste isključivo svoje identifikacione kartice, kao i da se identifikuju pri ulasku u salu stavljanjem kartice u poslaničku jedinicu, odnosno da se odjave prilikom napuštanja sale.

(2) Za narodnog poslanika koji koristi identifikacionu karticu drugog narodnog poslanika, odnosno na drugi način zloupotrebljava elektronski sistem za glasanje, predsjednik Narodne skupštine izriče mjeru udaljenja sa sjednice, a glasanje u kojem je zloupotreba izvršena biće poništeno i odmah će se pristupiti identifikaciji i ponovnom glasanju.

Član 148.

(1) Narodni poslanici, pri izlasku iz sale Narodne skupštine, dužni su da identifikacione kartice izvade iz poslaničke jedinice.

(2) Narodni poslanik dužan je da nestanak svoje identifikacione kartice odmah prijavi generalnom sekretaru Narodne skupštine.

(3) Narodnom poslaniku koji izgubi identifikacionu karticu u toku trajanja sjednice Narodne skupštine, Služba Narodne skupštine izdaće privremenu karticu, o čemu će obavijestiti Narodnu skupštinu.

Član 149.

(1) Ako se glasa dizanjem ruke, narodni poslanici prvo se izjašnjavaju: ko je - *za* prijedlog, zatim, ko je - *protiv* prijedloga i, na kraju, ko se - *uzdržava* od glasanja.

(2) Klub poslanika, odnosno poslanička grupa, može odrediti jednog svog člana za kontrolu prebrojavanja glasova.

(3) Nakon obavljenog glasanja, predsjednik Narodne skupštine zaključuje glasanje i saopštava rezultat glasanja.

(4) Akt i amandman se smatraju donesenim ako je za njih glasalo više od polovine od ukupnog broja narodnih poslanika, odnosno Ustavom predviđena većina.

Član 150.

(1) Ako Narodna skupština odluči da se glasa prozivkom, generalni sekretar Narodne skupštine proziva narodne poslanike po azbučnom redu prezimena, a svaki prozvani narodni poslanik ustaje i izgovara riječ: *za*, *protiv*, ili *uzdržan*.

(2) Generalni sekretar Narodne skupštine zapisuje izjavu narodnog poslanika ili njegovu odsutnost, uz njegovo ime i prezime na spisku.

(3) Ako Narodna skupština odluči da se glasa prozivkom u postupku izbora u kome su predložena dva ili više kandidata, narodni poslanici koji pristupaju glasanju izgovaraju puno ime i prezime kandidata za kojeg glasaju.

3. Tajno glasanje

a) Odlukom Narodne skupštine

Član 151.

(1) Narodna skupština odlučuje tajnim glasanjem kada je to predviđeno zakonom ili odlukom Narodne skupštine.

(2) Tajno se glasa upotrebom glasačkih listića koji se štampaju u 83 primjerka.

(3) Glasački listići su iste veličine, oblika i boje, a ovjereni su pečatom Narodne skupštine. Za svako ponovljeno glasanje, glasački listići se štampaju u drugoj boji.

Član 152.

(1) Narodna skupština obrazuje posebnu komisiju za glasanje koja obavlja štampanje i pečaćenje glasačkih listića i vodi cijeli postupak tajnog glasanja.

(2) Glasački listić sadrži prijedlog o kome se odlučuje i opredjeljenje: *za* i *protiv*. Na dnu glasačkog listića, riječ: *za* je na lijevoj, a riječ: *protiv* na desnoj strani. Narodni poslanik glasa tako što zaokružuje riječ: *za* ili riječ: *protiv*.

(3) Komisija iz stava 1. sastavlja zapisnik koji potpisuju svi članovi komisije i podnosi izvještaj o tajnom glasanju Narodnoj skupštini.

Član 153.

(1) Prilikom izbora i imenovanja na glasačkim listićima kandidati se navode redoslijedom utvrđenim na listi kandidata. Ispred imena svakog kandidata ili liste stavlja se redni broj.

(2) Glasanje se vrši stavljanjem znaka "H" u kvadratič ispred imena kandidata ili liste za koje narodni poslanik glasa.

(3) Glasati se može za najviše onoliko kandidata koliko se bira, i to između kandidata čija su imena navedena na glasačkom listiću.

Član 154.

Tajnim glasanjem rukovodi komisija za glasanje kojoj u radu pomažu generalni sekretar Narodne skupštine i Služba Narodne skupštine.

Član 155.

(1) Nakon završenog glasanja, komisija za glasanje utvrđuje rezultat glasanja u istoj prostoriji, ili nekoj drugoj prostoriji u zgradji Narodne skupštine u kojoj je glasanje i obavljeno.

(2) Prije otvaranja glasačke kutije prebrojaće se neuručeni glasački listići i staviti u poseban koverat, koji će biti zapečaćen.

Član 156.

(1) Utvrđivanje rezultata glasanja obuhvata podatke o broju:

- uručenih glasačkih listića;
- upotrijebljenih glasačkih listića;
- neupotrijebljenih glasačkih listića;
- nevažećih glasačkih listića;
- važećih glasačkih listića;
- glasova: *za* i *glasova: protiv*, odnosno, ako se prilikom izbora ili imenovanja glasa o više kandidata za istu funkciju, glasova koje su dobili pojedini kandidati.

(2) Utvrđivanje rezultata glasanja obuhvata i konstataciju da je prijedlog izglasan ili da nije izglasan propisanom većinom, odnosno kada se o izboru i imenovanju glasa o dva ili više kandidata za istu funkciju, koji od kandidata je izabran, odnosno imenovan.

Član 157.

(1) Nevažećim glasačkim listićem smatra se nepotpuni glasački listić i nepravilno popunjeno glasački listić, tj. glasački listić iz kojeg se ne može sa sigurnošću utvrditi za koji je prijedlog narodni poslanik glasao.

(2) Prilikom glasanja o izboru i imenovanju, nevažećim glasačkim listićem smatra se glasački listić na kome je zaokružen veći broj kandidata od broja koji se bira, odnosno imenuje.

Član 158.

(1) O utvrđivanju rezultata glasanja sastavlja se zapisnik koji potpisuju članovi komisije za glasanje.

(2) Izvještaj o tajnom glasanju podnosi komisija za glasanje i o njemu se izjašnjava Narodna skupština.

b) Tajno glasanje kojim se biraju kandidati za Vijeće naroda i Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Član 159.

(1) Narodna skupština odlučuje tajnim glasanjem o predloženim kandidatima za Vijeće naroda i Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonom.

(2) Tajno se glasa upotrebom glasačkih listića koji se štampaju u 83 primjerka.

(3) Glasački listići su ovjereni pečatom Narodne skupštine, a obrazac i formu glasačkih listića određuje organ za sprovođenje izbora, u skladu sa zakonom.

G. Održavanje reda na sjednici

Član 160.

(1) O održavanju reda na sjednici Narodne skupštine stara se predsjednik Narodne skupštine.

(2) Zbog povrede reda na sjednici, predsjednik Narodne skupštine izriče, bez pretresa, sljedeće mјere:

- opomenu,
- oduzimanje riječi,
- oduzimanje riječi do kraja pretresa po tački dnevnog reda, i
- udaljenje sa dijela sjednice, odnosno do kraja pretresa, po tački dnevnog reda, u situaciji određenoj ovim poslovnikom.

(3) Narodna skupština, na prijedlog predsjednika Narodne skupštine, bez pretresa može da izrekne mјeru udaljenja sa sjednice do okončanja zasjedanja.

(4) Na osnovu mјere iz st. 2. i 3. ovog člana, Administrativna komisija izriče novčanu kaznu u skladu s odredbama člana 168. ovog poslovnika.

Član 161.

Opomena se izriče narodnom poslaniku ili drugom učesniku u raspravi:

- koji govori prije nego što je zatražio i dobio riječ,
- koji, i pored upozorenja predsjednika Narodne skupštine, govori o pitanju koje nije na dnevnom redu,
- ako koristi podrugljive, lascivne i neargumentovane komentare, te iznosi činjenice i ocjene koje se odnose na privatni život drugih lica,
- ako prekine govornika u izlaganju ili dobacuje, odnosno ometa govornika ili na drugi način ugrožava slobodu govora,
- koji se neposredno s mjesta uvredljivo obraća drugom poslaniku, poslaničkom klubu, poslaničkoj grupi ili Vladi,
- ako drugim postupcima narušava red na sjednici ili postupa protivno odredbama ovog poslovnika.

Član 162.

(1) Mjera oduzimanja riječi izriče se narodnom poslaniku ili drugom učesniku u raspravi:

- kome je prethodno izrečena mјera opomene, a koji i poslije toga govori o pitanju koje nije na dnevnom redu, koristi podrugljive, lascivne i neargumentovane komentare, te iznosi činjenice i ocjene koje se odnose na privatni život drugih lica ili nastavlja da postupa protivno odredbama ovog poslovnika,
- ako upotrebljava psovke, pogrdne i uvredljive izraze, kao i izraze kojim se omalovažavaju žene tokom diskusije.

(2) Mjera oduzimanja riječi izriče se narodnom poslaniku ili drugom učesniku u raspravi obavezno i onda kada zloupotrebljava i koristi repliku ili netačan navod i ukazivanje na povredu Poslovnika bez osnova, ako:

- koristi repliku ili netačan navod, a niko se nije izrazio o njemu, navodeći njegovo ime, prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumačio njegovo izlaganje,
- upućuje repliku ili netačan navod drugim narodnim poslanicima ili predstavnicima Vlade koji se nisu izrazili o njemu, navodeći njegovo ime, prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumačili njegovo izlaganje,
- upućuje repliku ili netačan navod drugim narodnim poslanicima ili predstavnicima Vlade koji se nisu izrazili o njegovom poslaničkom klubu/grupi ili parlamentarnoj stranci, u slučajevima kad pravo na repliku koristi predsjednik poslaničkog kluba/grupe,
- koristi vrijeme za ukazivanje na povredu Poslovnika za repliku ili netačan navod drugim narodnim poslanicima.

(3) Narodni poslanik ili drugi učesnik u raspravi kojem je izrečena mjera oduzimanja riječi dužan je da se, bez odlaganja, pridržava izrečene mjere. U suprotnom, predsjednik će isključiti ozvučenje, a po potrebi može odrediti pauzu.

(4) Mjera oduzimanja riječi tokom rasprave ne odnosi se na pravo narodnog poslanika i drugog učesnika u raspravi na repliku ili netačan navod u daljem toku sjednice.

Član 163.

(1) Mjera oduzimanja riječi do kraja pretresa po tački dnevnog reda izriče se narodnom poslaniku ili drugom učesniku u raspravi:

- kojem je prethodno izrečena mjera opomene, a koji i poslije toga govori prije nego što je zatražio i dobio riječ, ometa govornika ili na drugi način ugrožava slobodu govora, neposredno s mjesta se uvredljivo obraća drugom poslaniku, poslaničkom klubu, poslaničkoj grupi ili Vladi, te drugim postupcima narušava red na sjednici,
- koji i poslije izrečene mjere oduzimanja riječi ometa ili sprečava rad na sjednici, ne poštuje odluku predsjednika Narodne skupštine o izricanju mјere oduzimanja riječi ili nastavlja da postupa protivno članu 161. i drugim odredbama ovog poslovnika.

(2) Protiv oduzimanja riječi do kraja pretresa po tački dnevnog reda narodni poslanik može uložiti prigovor. O prigovoru se izjašnjava Narodna skupština bez pretresa.

Član 164.

(1) Mjera udaljenja sa sjednice ili sa dijela sjednice može se izreći narodnom poslaniku ili drugom učesniku u raspravi u slučajevima:

- ako mu je prethodno izrečena mjera oduzimanja riječi do kraja pretresa po tački dnevnog reda, a koji i poslije toga ometa govornika ili na drugi način ugrožava slobodu govora, neposredno s mjesta se uvredljivo obraća drugom poslaniku, poslaničkom klubu, poslaničkoj grupi ili Vladi, te drugim postupcima narušava red na sjednici, a naročito ako svojim djelovanjem onemogućava dalji tok sjednice,
- narušavanje reda u sali Narodne skupštine stvaranjem buke koja kontinuirano ometa raspravu, korištenjem neprimjerenih predmeta ili neverbalnih znakova kojim se otežava ili onemogućava dalji tok sjednice,
- fizičkog napada, odnosno drugog sličnog postupka kojim se ugrožava fizički ili moralni integritet učesnika sjednice u zgradи Narodne skupštine,
- prilaženja svečanoj govornici, skupštinskom rukovodstvu ili predstavnicima Vlade tokom rasprave, bez dozvole predsjednika Narodne skupštine.

(2) Narodni poslanik kome je izrečena mjera udaljenja sa sjednice ili sa dijela sjednice može odmah uložiti prigovor Narodnoj skupštini u vremenskom trajanju do jedne minute. O prigovoru odlučuje Narodna skupština, bez rasprave.

(3) Narodni poslanik ili drugi učesnik u raspravi kome je izrečena mjera udaljenja sa sjednice ili sa dijela sjednice dužan je da se odmah udalji iz sale u kojoj se sjednica održava.

(4) Predsjednik Narodne skupštine odlučuje da se sa sjednice udalje gosti koji remete red sjednice.

(5) Ukoliko narodni poslanik ili drugi učesnik u raspravi odbije da se udalji sa sjednice Narodne skupštine, predsjednik Narodne skupštine će naložiti službi ovlašćenoj za održavanje reda u zgradi Narodne skupštine da tog narodnog poslanika udalji sa sjednice i odrediti pauzu do izvršenja mjere udaljenja.

Član 165.

Ako predsjednik Narodne skupštine redovnim mjerama ne može da održi red na sjednici, odrediće pauzu u trajanju potrebnom da se uspostavi red.

Član 166.

Mjere koje je izrekao predsjednik Narodne skupštine primjenjuju se dok traje pretres po tački dnevnog reda, izuzev iz člana 168, a mjera koju izrekne Narodna skupština primjenjuje se za sjednicu na kojoj je izrečena.

Član 167.

Odredbe ovog poslovnika o redu na sjednici Narodne skupštine primjenjuju se i na sve druge učesnike na sjednici, a shodno se primjenjuju i na sjednicama odbora i drugih radnih tijela.

Član 168.

(1) Narodni poslanik kojem je izrečena mjera oduzimanja riječi do kraja pretresa po tački dnevnog reda kazniće se novčanom kaznom u visini od 5% do 10% mjesечnog iznosa osnovne plate narodnog poslanika.

(2) Narodni poslanik kome je izrečena mjera udaljenja sa dijela sjednice kazniće se novčanom kaznom u visini od 10% do 15% mjesечnog iznosa osnovne plate narodnog poslanika.

(3) Narodni poslanik kome je izrečena mjera udaljenja sa sjednice kazniće se novčanom kaznom u visini od 15% do 20% mjesечnog iznosa osnovne plate narodnog poslanika.

Član 169.

(1) Odluku o novčanoj kazni i visini novčane kazne za narodnog poslanika donosi Administrativna komisija.

(2) Narodnom poslaniku u radnom odnosu u Narodnoj skupštini iznos novčane kazne se oduzima od njegovih primanja za tekući mjesec.

(3) Narodnom poslaniku koji nije u radnom odnosu u Narodnoj skupštini iznos novčane kazne oduzima se od poslaničkog dodatka koji prima u Narodnoj skupštini za tekući mjesec.

V - POSEBNA I SVEČANA SJEDNICA NARODNE SKUPŠTINE

Član 170.

(1) Sazivanje posebne sjednice Narodne skupštine može zatražiti 28 narodnih poslanika, odnosno jedna trećina od ukupnog broja poslanika, predsjednik Republike i Vlada.

(2) Posebna sjednica može se zakazati i na zahtjev člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske.

(3) Posebna sjednica saziva se i na zahtjev kandidata za predsjednika Vlade.

(4) Posebnu sjednicu može izuzetno sazvati i predsjednik Narodne skupštine u roku ne dužem od sedam dana, ukoliko za to postoje naročito opravdani razlozi, koje je na početku sjednice predsjednik dužan obrazložiti.

(5) Predsjednik Narodne skupštine, u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva, dostavlja zahtjev za posebnu sjednicu poslanicima i Vladu i zakazuje sjednicu Kolegijuma Narodne skupštine, koji određuje vrijeme održavanja posebne sjednice.

(6) Posebna sjednica može se održati i u periodu između dva zasjedanja, odnosno u periodu zimske ili ljetnje pauze.

Član 171.

(1) Podnositelj zahtjeva za održavanje posebne sjednice dostavlja materijal u vezi sa pitanjem zbog kojeg je zatraženo sazivanje posebne sjednice Narodne skupštine.

(2) Na posebnoj sjednici Narodne skupštine radi se po unaprijed utvrđenom dnevnom redu koji je dostavio podnositelj zahtjeva.

Član 172.

(1) Redoslijed razmatranja tačaka dnevnog reda ne može se mijenjati bez saglasnosti predstavnika predlagачa na čiji je zahtjev posebna sjednica zakazana.

(2) Na posebnoj sjednici ne mogu se postavljati poslanička pitanja.

(3) Na sva ostala pitanja na posebnoj sjednici primjenjuju se odredbe koje važe za redovno zasjedanje.

Član 173.

(1) Narodna skupština može održati svečanu sjednicu.

(2) Predsjednik Narodne skupštine može, povodom zakonom utvrđenih praznika ili zbog posjete visokih stranih gostiju, sazvati svečanu sjednicu Narodne skupštine. Na svečanu sjednicu predsjednik može pozvati predsjednika Republike, predsjednika Vlade, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske ili visokog stranog zvaničnika da se obrate Narodnoj skupštini.

(3) Na svečanoj sjednici u pravilu se obraćaju pozvani zvaničnici. Na svečanoj sjednici se ne postavljaju poslanička pitanja, niti se razmatraju druge tačke dnevnog reda, niti se otvara pretres po bilo kom pitanju.

VI - ZAPISNIK I BILJEŠKE

Član 174.

(1) O radu sjednice Narodne skupštine vodi se zapisnik.

(2) Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sjednici i datim prijedlozima i zaključcima usvojenim na sjednici.

(3) U zapisnik se unose i rezultati glasanja o pojedinim pitanjima.

(4) Narodni poslanik koji je na sjednici izdvojio mišljenje može tražiti da se bitni dijelovi njegove izjave unesu u zapisnik.

(5) O izradi zapisnika stara se generalni sekretar Narodne skupštine.

(6) Zapisnik se upućuje narodnim poslanicima sa pozivom za narednu sjednicu.

(7) Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe, odnosno u koji su, prema prihvaćenim primjedbama, unesene izmjene, usvaja se bez rasprave.

(8) Usvojeni zapisnik potpisuju predsjednik i generalni sekretar Narodne skupštine.

(9) Za istinitost zapisnika odgovoran je generalni sekretar Narodne skupštine.

(10) Sjednice Narodne skupštine imaju tonski i video - zapis. O radu sjednice Narodne skupštine izrađuju se stenogrami.

Član 175.

(1) Narodni poslanici i drugi učesnici u radu Narodne skupštine mogu, na lični zahtjev, izvršiti uvid u stenogram, dio koji sadrži njihovo izlaganje i tražiti da se u stenogramu izvrše izmjene redakcijske prirode u roku od sedam dana od izvršenog uvida u stenogram. Ovim izmjenama ne može se mijenjati smisao i suština izlaganja.

(2) Ako generalni sekretar Narodne skupštine ospori da izmjene koje se traže nisu redakcijske prirode, o spornom pitanju odlučuje Narodna skupština, bez razmatranja.

(3) Stenogrami se prilažu uz usvojeni zapisnik.

(4) Uređivanje, izdavanje i čuvanje stenograma, odnosno tonskih i video snimaka sa sjednice Narodne skupštine reguliše se posebnim propisima.

VII - PROGRAM RADA

Član 176.

(1) Narodna skupština donosi program rada za kalendarsku godinu najkasnije do kraja prvog tromjesečja.

(2) Izuzetno, Narodna skupština može donijeti program rada i za duži i kraći vremenski period.

(3) Predsjednik Narodne skupštine predlaže program rada Narodne skupštine, nakon pribavljenog Programa rada Vlade i prijedloga skupštinskih radnih tijela, poslaničkih klubova i grupa.

(4) Programom rada utvrđuju se poslovi i zadaci Narodne skupštine i njihov osnovni sadržaj, nosioci poslova i zadataka i rokovi razmatranja pojedinih pitanja.

(5) Usvojeni program rada objavljuje se i na internet stranici Narodne skupštine.

VIII - AKTI SKUPŠTINE I POSTUPAK ZA DONOŠENJE

1. Akti Narodne skupštine

Član 177.

(1) Narodna skupština donosi Ustav i odlučuje o promjeni Ustava.

(2) Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte, plan razvoja, prostorni plan, budžet, deklaracije, rezolucije, preporuke, odluke i zaključke.

(3) Narodna skupština utvrđuje teritorijalnu organizaciju Republike, raspisuje republički referendum, raspisuje republički javni zajam i odlučuje o zaduženju Republike, bira, imenuje i razrješava funkcionere i daje amnestiju u skladu sa Ustavom i zakonom.

(4) Narodna skupština utvrđuje autentično tumačenje akata koje donosi.

Član 178.

Deklaracijom se izražava stav Narodne skupštine o opštim pitanjima u vezi sa pravima i dužnostima Republike kao i drugim opštim pitanjima od interesa za građane Republike.

Član 179.

Rezolucijom se ukazuje na stanje i probleme u određenoj oblasti društvenog života, utvrđuje politika koju treba sprovoditi u toj oblasti i daju smjernice za sprovođenje te politike, odnosno predviđaju mjere za njeno sprovođenje.

Član 180.

Preporukom se izražava mišljenje Narodne skupštine o pitanjima od značaja za rad državnih organa i organizacija i predlaže mjere koje ti organi, organizacije i zajednice treba da preduzmu radi rješavanja pitanja na koje se ukazuje u skladu sa njihovim pravima i dužnostima.

Član 181.

(1) Odluka se donosi kao akt izvršavanja prava i dužnosti Narodne skupštine, kao izvrsni propis ili kao akt regulisanja unutrašnje organizacije i odnosa u Narodnoj skupštini.

(2) Odlukom se odlučuje o izboru, imenovanju i razrješenju, o potvrdi ili o davanju saopštosti na akte organizacija i zajednica, kao i o drugim poslovima iz nadležnosti Narodne skupštine utvrđenim Ustavom i ovim poslovnikom.

(3) Odluka kao izvrsni propis je akt koji se donosi radi izvršavanja zakona.

(4) Odluke mogu da donose i skupštinske komisije i odbori za pitanja za koja su ovlašćene zakonom ili ovim poslovnikom.

(5) Odlukom kao aktom uređivanja unutrašnje organizacije i odnosa odlučuje se o obrazovanju radnih tijela i o drugim odnosima u Narodnoj skupštini, ako to nije uređeno Poslovnikom.

Član 182.

(1) Zaključkom se utvrđuje politika izvršavanja zakona, drugih propisa i opštih akata koje donosi Narodna skupština, daju smjernice za sprovođenje te politike i utvrđuju obaveze Vlade, ministarstva i posebnih organizacija u sprovođenju te politike, pripremanja zakona i drugih akata.

(2) Zaključci se dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose. Narodna skupština može odlučiti da se zaključci kojima se utvrđuju stavovi i gledišta o značajnim pitanjima objave i u „Službenom glasniku Republike Srpske”.

(3) Narodna skupština može donositi zaključke i o svome radu i o radu svojih tijela koje je obrazovala i radu Službe Narodne skupštine.

(4) Radna tijela Narodne skupštine mogu donositi zaključke samo o svom radu.

Član 183.

(1) Tekst zakona, drugog propisa i akta koji donosi Narodna skupština potpisuje predsjednik Narodne skupštine.

(2) Na originalni tekst zakona stavlja se pečat Republike, a na originalni tekst drugih propisa i akata stavlja se pečat Narodne skupštine.

(3) Pod originalom zakona, odnosno drugog propisa i opštег akta Narodne skupštine podrazumijeva se tekst tog akta usvojen na sjednici Narodne skupštine, ili usaglašen na Zajedničkoj komisiji Narodne skupštine i Vijeća naroda, u skladu sa Ustavom Republike Srpske.

(4) O stavljanju pečata na originale zakona, drugih propisa i opštih akata i njihovom čuvanju i evidentiranju stara se generalni sekretar Narodne skupštine.

Član 184.

(1) Zakoni, drugi propisi i opšti akti Narodne skupštine, kao i autentična tumačenja objavljaju se u „Službenom glasniku Republike Srpske”, u skladu sa zakonom.

(2) O objavljivanju zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine i autentičnih tumačenja stara se generalni sekretar Narodne skupštine.

(3) Generalni sekretar Narodne skupštine, na osnovu originalnog teksta zakona, drugog propisa i opštег akta Narodne skupštine ili autentičnog tumačenja daje ispravke eventualnih grešaka u objavljivanju teksta i o grešaka tehničke prirode.

2. Donošenje zakona

Član 185.

Pravo predlaganja zakona, drugih propisa i opštih akata imaju narodni poslanici, predsjednik Republike, Vlada i najmanje tri hiljade birača.

Član 186.

(1) Inicijativu za donošenje zakona ili drugih akata iz nadležnosti Narodne skupštine mogu dati skupštine opština i gradova, privredna društva, političke i druge organizacije, udruženja i građani.

(2) Inicijativa za donošenje zakona podnosi se predsjedniku Narodne skupštine koji je dostavlja nadležnom radnom tijelu, Zakonodavnom odboru i Vladi. Nadležno radno tijelo i Vlada dužni su da u roku od 90 dana dostave mišljenje o navedenoj inicijativi.

(3) Poslije pribavljenih mišljenja Vlade i nadležnog radnog tijela, Zakonodavni odbor, u daljem roku od 90 dana, odlučuje o inicijativi. Ako Zakonodavni odbor smatra da je inicijativa osnovana, predložiće Narodnoj skupštini da se doneše odluka o načinu na koji će se izraditi i podnijeti nacrt, odnosno prijedlog zakona.

(4) O stavovima povodom inicijative obavještava se podnositelj inicijative.

Član 187.

(1) Predlagač zakona može uputiti obrazložen prijedlog da se izvrši prethodno razmatranje.

(2) Ako Kolegijum Narodne skupštine odluči da se izvrši prethodno razmatranje, predsjednik Narodne skupštine upućuje prijedlog iz stava 1. ovog člana nadležnom radnom tijelu Narodne skupštine u kome će se to raspraviti.

(3) U prethodnoj raspravi učestvuju predlagač, Vlada ako nije predlagač, zainteresovane asocijacije, naučne i stručne institucije, organi i organizacije.

(4) Na zahtjev radnog tijela u prethodnoj raspravi svoje mišljenje daje Zakonodavni odbor.

(5) Po prethodno izvršenoj raspravi radno tijelo daje mišljenje koje zatim šalje predlagaču.

(6) Predlagač zakona u obrazloženju nacrta zakona obrazlaže mišljenje radnog tijela o prethodno izvršenoj raspravi.

a) Pokretanje postupka za donošenje zakona

Član 188.

(1) Postupak za donošenje zakona pokreće se podnošenjem nacrta zakona.

(2) Nacrt zakona sadrži, osim teksta zakona, i:

- ustavni osnov za donošenje zakona,
- mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo o saglasnosti zakona sa Ustavom Republike Srpske i pravnim sistemom i usklađenost sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske,

- mišljenje Vlade kada je predlagač nacrta zakona drugi ovlašćeni predlagač, dato u skladu sa Poslovnikom Narodne skupštine,
- mišljenje nadležnog ministarstva o stepenu usklađenosti nacrta zakona sa pravnom tekovinom Evropske unije i pravnim aktima Savjeta Evrope, izjavu o usklađenosti nacrta zakona sa pravnom tekovinom Evropske unije i pravnim aktima Savjeta Evrope,
- razloge zbog kojih se predlaže donošenje nacrta zakona, odnosno ciljevi koji se nastoje postići,
- obrazloženje predloženih pravnih rješenja i osnovnih pravnih instituta,
- objašnjenje uticaja zakona na uvođenje nove procedure na poslovanje privrednih subjekata, ekonomsku opravdanost i svrhu uvođenja procedura,
- prikaz ekomske analize zakona za koje Vlada ocijeni da je potrebno sprovesti postupak po metodologiji procjene uticaja propisa,
- podatke da li su sprovedene konsultacije prema pravilima za postupanje republičkih organa uprave o učeštu javnosti i konsultacijama u izradi zakona i to u slučaju kada je Vlada predlagač nacrta, odnosno prijedloga zakona,
- objašnjenje opšteg interesa zbog kojeg se predlaže povratno dejstvo pojedinih odredaba zakona ako nacrt ili prijedlog zakona sadrži odredbe sa povratnim dejstvom, uz prijedlog odluke o postojanju opšteg interesa,
- objašnjenje razloga zbog kojih se predlaže da zakon stupi na snagu prije osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", uz prijedlog odluke o postojanju naročito opravdanih razloga,
- procjenu ekomske opravdanosti donošenja zakona i potrebnih finansijskih sredstava, izvore i način obezbjeđenja sredstava za izvršavanje propisa,
- reviziju postojećih propisa, ako je izvršena,
- prikaz odluke Ustavnog suda Republike Srpske kojom je utvrđeno da zakon, odnosno pojedine njegove odredbe nisu u saglasnosti sa Ustavom.

(3) Pojedina zakonska rješenja mogu se dati u alternativama sa obrazloženjem svake od predloženih alternativa.

(4) Ukoliko se nacrtom daju izmjene i dopune zakona, u prilogu nacrta predlagač obavezno dostavlja prepis odredbi koje se mijenjaju i tekst predloženih izmjena ugrađen u osnovni tekst zakona.

Član 189.

(1) Nacrt zakona podnosi se predsjedniku Narodne skupštine.

(2) Nacrt zakona predsjednik Narodne skupštine dostavlja poslanicima i nadležnim radnim tijelima nakon uvrštavanja u dnevni red Narodne skupštine, u pravilu najkasnije deset dana prije sjednice na kojoj će se nacrt razmatrati.

(3) Nacrt zakona čiji predlagač nije Vlada, dostavlja se nadležnim organima iz člana 188. ovog poslovnika da oni o njemu daju mišljenje.

b) Razmatranje nacrta zakona u radnim tijelima

Član 190.

(1) Prije razmatranja nacrta zakona na sjednici Narodne skupštine, nacrt zakona razmatraju Zakonodavni odbor i radno tijelo u čijem je djelokrugu pitanje koje se zakonom uređuje (u daljem tekstu: nadležno radno tijelo).

(2) Nacrt zakona mogu razmatrati i druga radna tijela, ako su u njemu obuhvaćena pojedina pitanja koja su u djelokrugu tih radnih tijela (u daljem tekstu: zainteresovano radno tijelo).

(3) U radu radnih tijela Narodne skupštine, prilikom razmatranja nacrta i prijedloga zakona, mogu učestvovati pozvani predstavnici udruženja i asocijacija zainteresovanih za dovođenje zakona koji razmatra radno tijelo, a koji je u direktnoj vezi sa interesima udruženja ili asocijacija.

(4) Nacrt zakona u radnim tijelima razmatra se na način i prema postupku predviđenom za razmatranje nacrta zakona u Narodnoj skupštini.

Član 191.

(1) Nadležno radno tijelo može da razmatra i mišljenje i prijedloge Vlade, ako ona nije predlagач nacrta i drugih radnih tijela.

(2) Kada razmotri nacrt zakona, nadležno radno tijelo podnosi Narodnoj skupštini izvještaj sa mišljenjem i stavovima iznesenim u toku razmatranja.

(3) U izvještaju koji podnosi Narodnoj skupštini nadležno radno tijelo može dati mišljenje i o stavovima i prijedlozima Vlade i drugih radnih tijela.

Član 192.

(1) Zakonodavni odbor razmatra nacrt zakona i podnosi Narodnoj skupštini izvještaj sa mišljenjem i prijedlozima.

(2) Ako Zakonodavni odbor usvoji mišljenje da pojedina rješenja nacrta nisu u skladu sa ustavnopravnim sistemom, o tome će odmah upoznati predlagacha.

Član 193.

(1) Izvještaji radnih tijela dostavljaju se Narodnoj skupštini.

(2) Predsjedniku Narodne skupštine, predlagajući i predsjedniku nadležnog radnog tijela dostavljaju se izvještaji radnih tijela najkasnije pred početak razmatranja akta na koji se izvještaj odnosi u Narodnoj skupštini.

v) Razmatranje nacrta zakona na sjednici Narodne skupštine

Član 194.

(1) Podnositelj nacrta zakona, odnosno njegov predstavnik daje na početku i na kraju pretresa na sjednici Narodne skupštine obrazloženje nacrta i na kraju pretresa objašnjenja i izjašnjava se o iznesenim prijedlozima i mišljenjima.

(2) Izvjestilac radnog tijela koje je razmatralo nacrt zakona na sjednici Narodne skupštine iznosi stavove i mišljenja radnog tijela.

(3) Predstavnik Vlade može učestvovati u pretresu nacrta zakona i ako taj prijedlog nije podnijela Vlada.

Član 195.

(1) Razmatranje nacrta zakona obuhvata jedinstvenu raspravu: o ustavnom osnovu za dovođenje zakona, o usklađenosti sa propisima Evropske Unije, razlozima zbog kojih se donosi zakon, posljedicama koje će proizaći za materijalni i drugi položaj građana, privrednih društava i drugih organizacija i zajednica, o ocjeni i izvorima potrebnih sredstava za sprovođenje zakona i o tekstu nacrta zakona.

(2) Nacrt zakona podnositelj može povući sve do završetka razmatranja nacrta, a najkasnije u završnoj riječi, nakon okončanog razmatranja.

Član 196.

(1) Po završenom razmatranju Narodna skupština, u Danu za glasanje izjašnjava se o nacrtu, a može zaključkom utvrditi dodatne stavove, prijedloge i mišljenja o nacrtu i uputiti ih podnosiocu nacrta da ih uzme u obzir prilikom izrade prijedloga zakona.

(2) Narodna skupština može odrediti organe i organizacije koje će predлагаč konsultovati pri izradi prijedloga zakona.

(3) Ako su primjedbe na tekst nacrta zakona značajne ili su većeg obima, Narodna skupština može odlučiti da se nacrt zakona vrati podnosiocu radi dorade ili izrade novog nacrta.

g) Javna rasprava o nacrtu zakona

Član 197.

(1) Poslije usvajanja nacrta zakona Narodna skupština može odlučiti da se nacrt stavi na javnu raspravu, ako se zakonom uređuju pitanja koja su od posebnog značaja za građane i ako je neophodno da se konsultuju organi, organizacije, naučne i stručne institucije i zainteresovani građani.

(2) Narodna skupština može zaključkom naložiti nadležnom radnom tijelu da o nacrtu zakona organizuje stručnu raspravu. Zaključkom kojim se nalaže organizovanje stručne rasprave odrediće se rok u kojem se rasprava treba održati.

Član 198.

(1) Narodna skupština donosi zaključak kojim se nacrt zakona stavlja na javnu raspravu i određuje rok do 90 dana u kome treba da se sproveđe javna rasprava.

(2) Zaključak se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srpske“ i dnevnim novinama.

(3) Nacrt zakona, uz zaključak iz stava 1. ovog člana, objavljuje se na internet stranici Narodne skupštine.

(4) Izvještaj o rezultatima javne rasprave dostavlja se Narodnoj skupštini uz prijedlog zakona koji sadrži mišljenja i prijedloge iznesene u javnoj raspravi.

Član 199.

Nakon isteka roka od šest mjeseci od usvajanja nacrta zakona u Narodnoj skupštini, isti se ne može podnijeti u formi prijedloga zakona na razmatranje već se smatra da je predлагаč od istog odustao.

d) Prijedlog zakona

Član 200.

(1) Prijedlog zakona se podnosi u obliku u kome se donosi zakon i mora biti obrazložen.

(2) Obrazloženje prijedloga zakona predлагаč je dužan podnijeti u skladu sa članom 188. stav 2. Poslovnika.

(3) Predлагаč je dužan da u obrazloženju navede razlike u rješenjima sadržanim u prijedlogu zakona u odnosu na nacrt i razloge zbog kojih su nastale te razlike, prijedloge i mišljenja na nacrt zakona koje predлагаč nije usvojio i razloge zbog kojih ih nije usvojio.

(4) Ukoliko se prijedlogom daju izmjene ili dopune zakona, u prilogu prijedloga predлагаč obavezno dostavlja prepis odredaba koje se mijenjaju i tekst predloženih izmjena ugrađen u osnovni tekst zakona.

Član 201.

(1) Prijedlog zakona podnosi se predsjedniku Narodne skupštine.

(2) Prijedlog zakona predsjednik Narodne skupštine upućuje narodnim poslanicima, u pravilu najkasnije deset dana prije sjednice na kojoj će se prijedlog zakona razmatrati.

(3) Prijedlog zakona čiji predlagač nije Vlada predsjednik Narodne skupštine dostaviće Vladi da ona o njemu da mišljenje.

d) Razmatranje prijedloga zakona u radnim tijelima

Član 202.

(1) Odredbe ovog poslovnika koje se odnose na razmatranje nacrta zakona u radnim tijelima primjenjuju se i na razmatranje prijedloga zakona.

(2) Kod razmatranja prijedloga zakona radno tijelo ima i prava iz čl. 42. i 43. Poslovnika.

e) Razmatranje prijedloga zakona na sjednici Narodne skupštine

Član 203.

(1) Tekst prijedloga zakona razmatra se na sjednici Narodne skupštine.

(2) Po završetku razmatranja prijedloga zakon, Narodna skupština, u Danu za glasanje, odlučuje o podnesenim amandmanima, a potom o prijedlogu zakona u cjelini.

(3) Prijedlog zakona podnositelj može povući sve do završetka razmatranja prijedloga, a najkasnije u završnoj riječi.

(4) Ako Skupština ne usvoji predloženi zakon, donošenje istog zakona ne može se predložiti prije isteka tri mjeseca od dana kada zakon nije usvojen, a prije toga vremena, samo ako Narodna skupština odluči da taj rok skrati.

(5) Prijedlog zakona po hitnom postupku čiji predlagač nije Vlada predsjednik Narodne skupštine dostaviće Vladi da ona o njemu da mišljenje.

ž) Amandmani

Član 204.

(1) Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga zakona-amandman se podnosi predsjedniku Narodne skupštine u pisanom obliku s obrazloženjem sve do zaključivanja razmatranja prijedloga.

(2) Ako se prijedlogom zakona mijenja ili dopunjava zakon, amandmani se mogu podnosići samo na članove predloženih izmjena i dopuna.

(3) Amandmane mogu da podnoesu ovlašćeni predlagači zakona, kao i radna tijela Narodne skupštine.

(4) Amandmani na budžet, obavezno, pored pozicije na koju se vrši transfer sredstava, moraju sadržavati i poziciju sa koje se transfer vrši.

Član 205.

Amandman na prijedlog zakona predsjednik Narodne skupštine upućuje poslanicima, predlagaču i Vladi, ako ona nije predlagač zakona.

Član 206.

Ako u raspravi o podnesenim amandmanima narodni poslanik ili član Vlade upozori na njihovu suprotnost sa odredbama Ustava ili se mijenjaju načela na kojima se zasniva zakon, sjednica se može prekinuti dok Zakonodavni odbor ne dostavi mišljenje.

Član 207.

Amandman postaje sastavni dio prijedloga zakona i o njemu Narodna skupština ne glasa odvojeno, ako ga je podnio predlagač zakona, ako ga je usvojilo nadležno radno tijelo u skladu sa čl. 42. i 43. ovog poslovnika ili se sa podnesenim amandmanom saglasio predlagač.

Član 208.

(1) O amandmanima na prijedlog zakona, u Danu za glasanje, ima pravo da se izjasni predlagač zakona, uz obrazloženje razloga za prihvatanje ili odbijanje amandmana.

(2) Podnositelj amandmana koji nisu prihvaćeni od strane predlagača ima pravo da u trajanju od najviše tri minute komentariše izjašnjavanje i može da traži da se o njima glasa.

(3) Vlada ima pravo da se izjasni o amandmanu i ako ona nije predlagač zakona.

Član 209.

Da bi se podneseni amandman na sjednici Narodne skupštine mogao detaljnije razmotriti ili da bi se obavile dodatne konsultacije o prijedlogu zakona, Narodna skupština može, na prijedlog predsjednika Narodne skupštine, predlagača ili Vlade, prekinuti razmatranje i naknadno nastaviti na istoj sjednici ili odložiti za jednu od narednih sjednica Narodne skupštine.

Član 210.

(1) Narodna skupština može, na prijedlog predsjednika Narodne skupštine, Zakonodavnog odbora ili nadležnog radnog tijela odlučiti da odloži razmatranje prijedloga zakona za narednu sjednicu ako su na prijedlog zakona podneseni amandmani koji bitno mijenjaju rješenja dati u prijedlogu zakona.

(2) Ako je odlučeno da se razmatranje prijedloga zakona odloži, Narodna skupština može obavezati predlagača zakona da pripremi tekst prijedloga zakona u koji će biti ugrađeni amandmani o kojima se saglasio predlagač.

Član 211.

(1) O svakom amandmanu na prijedlog zakona glasa se posebno u Danu za glasanje.

(2) Narodna skupština odlučuje prvo o amandmanima ovlašćenih predlagača zakona, a zatim o amandmanima radnih tijela.

(3) Ako je podneseno više amandmana na isti član prijedloga zakona, prvo se odlučuje o amandmanu kojim se predlaže brisanje tog člana.

(4) Ako je podnesen amandman na amandman, prvo se glasa o amandmanu koji je podnesen na amandman.

(5) Amandman usvojen na sjednici Narodne skupštine postaje sastavni dio prijedloga zakona.

Član 212.

(1) Izuzetno, kada je na tekst prijedloga zakona usvojen veći broj amandmana koji su takve prirode da bitno mijenjaju sadržaj teksta prijedloga zakona, Narodna skupština odlukom može obavezati predlagača zakona da pripremi tekst prijedloga zakona sa ugrađenim amandmanima koji su usvojeni i da ga uputi na ponovno razmatranje i usvajanje na narednoj sjednici Narodne skupštine.

(2) Dalji postupak sa prijedlogom iz stava 1. sprovodi se u skladu sa odredbama ovog poslovnika koje se odnose na razmatranje prijedloga zakona.

z) Donošenje zakona po hitnom postupku

Član 213.

(1) Zakon se može, izuzetno, donijeti po hitnom postupku.

(2) Po hitnom postupku može da se doneše samo zakon kojim se uređuju pitanja i odnosi nastali uslijed okolnosti koje nisu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice po život i zdravlje ljudi, bezbjednost Republike i rad organa i organizacija, i ako je to u opštem interesu.

(3) Po hitnom postupku može se donijeti zakon za koji je Ustavni sud Republike Srpske odlukom utvrdio njegovu neusklađenost sa Ustavom.

(4) Predlagač zakona je dužan da u pisanom obrazloženju prijedloga zakona navede štetne posljedice koje bi nastale zbog nedonošenja zakona po hitnom postupku.

(5) Prijedlog zakona po hitnom postupku mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i narodni poslanik čiji prijedlog podrži najmanje 15 poslanika, ili klub koji ima deset ili više članova, te klubovi koji imaju zajedno deset ili više poslanika.

(6) Prijedlog zakona za čije se donošenje predlaže hitan postupak može se staviti na dnevni red sjednice Narodne skupštine, ako je podnesen najkasnije 24 časa prije određenog početka te sjednice.

3. Proglašenje zakona

Član 214.

(1) Predsjednik Narodne skupštine u roku od sedam dana po donošenju dostavlja zakon Vijeću naroda, a po dostavljenom obavještenju od Vijeća naroda dostavlja zakon predsjedniku Republike na proglašenje.

(2) Ako predsjednik Republike u ustavom utvrđenom roku zahtijeva da Narodna skupština ponovo glasa o zakonu, predsjednik Narodne skupštine taj zahtjev dostavlja odmah narodnim poslanicima i stavlja taj zakon na dnevni red prve naredne sjednice Narodne skupštine.

(3) Ponovo izglasani zakon predsjednik Narodne skupštine odmah dostavlja predsjedniku Republike, radi proglašenja.

4. Postupak za donošenje drugih akata

Član 215.

Donošenje prostornog plana, budžeta i programa ekonomskih reformi pokreće se podnošenjem nacrtova ovih akata.

Član 216.

(1) Nacrt prostornog plana, budžeta i programa ekonomskih reformi, s obrazloženjem i pratećom dokumentacijom, podnosi se predsjedniku Narodne skupštine.

(2) Nacrt prostornog plana obavezno se upućuje na javnu raspravu.

Član 217.

(1) Odluke, zaključci, deklaracije, rezolucije, preporuke, planovi, programi, informacije, analize i druga akta o kojima se odlučuje u Narodnoj skupštini razmatraju se u formi prijedloga, ako Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom nije drugačije određeno.

(2) Izuzetno, akti iz stava 1. ovog člana mogu se razmatrati u formi nacrta, na prijedlog ovlašćenog predlagачa.

Član 218.

(1) Na akte iz čl. 215. i 217. primjenjuju se odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom nije drugačije određeno.

(2) Na odluke iz člana 217. primjenjuju se odredbe člana 213. ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona po hitnom postupku, ako Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom nije drugačije određeno.

Član 219.

Akti organizacija i zajednica koje Narodna skupština potvrđuje, odnosno na koje daje saglasnost, razmatraju se prema postupku utvrđenom u prethodnom članu.

5. Davanje autentičnog tumačenja

Član 220.

(1) Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona mogu da podnesu ovlašćeni predlagачi zakona.

(2) Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja podnosi se predsjedniku Narodne skupštine, koji ga upućuje Zakonodavnom odboru i Vladi, radi davanja mišljenja.

(3) Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona sadrži odredbe zakona čije se autentično tumačenje traži i razloge zbog kojih se ono traži.

(4) Vlada je dužna da u roku od 60 dana od dana prijema prijedloga Zakonodavnom odboru dostavi mišljenje o prijedlogu za autentično tumačenje zakona.

(5) Ako Zakonodavni odbor, nakon pribavljenog mišljenja Vlade, ocijeni da je potrebno dati autentično tumačenje, u daljem roku od 60 dana utvrđuje prijedlog autentičnog tumačenja i dostavlja ga predsjedniku Narodne skupštine.

(6) Prijedlog autentičnog tumačenja predsjednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima i Vladi, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

(7) Za razmatranje autentičnog tumačenja primjenjuju se odredbe ovog poslovnika koje se odnose na razmatranje prijedloga zakona.

(8) Ako Zakonodavni odbor ocijeni da nema potrebe za davanjem autentičnog tumačenja, isto konstatiše i obavještava podnosioca.

(9) Autentično tumačenje objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srpske”.

6. Prečišćeni tekstovi zakona

Član 221.

(1) Zakonodavni odbor u skladu sa članom 66. stav 1. alineja 6. utvrđuje prečišćeni tekst zakona kada je za to ovlašćen.

(2) Prečišćeni tekst zakona objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srpske”.

(3) Nakon objavljenog prečišćenog teksta zakona ne mogu se vršiti izmjene i dopune navedenog prečišćenog teksta zakona.

(4) Navedene odredbe shodno se primjenjuju i na Poslovnik Narodne skupštine.

7. Ratifikacija i zaključivanje međunarodnih ugovora i sporazuma

Član 222.

(1) U postupku ratifikacije međunarodnih ugovora i sporazuma primjenjuju se odredbe ovog poslovnika koje se odnose na donošenje prijedloga zakona.

(2) Međunarodni ugovor iz nadležnosti Republike potvrđuje se zakonom.

(3) Prijedlog zakona sadrži i tekst međunarodnog ugovora čije se potvrđivanje predlaže.

(4) Ratifikovane međunarodne ugovore i sporazume potpisuje predsjednik Narodne skupštine.

Član 223.

(1) Kada Narodna skupština učestvuje u zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, u postupku zaključivanja primjenjuju se odredbe ovog poslovnika koje se odnose na postupak donošenja zakona.

(2) Ugovor, odnosno sporazum, potpisuje predsjednik Narodne skupštine, ukoliko Narodna skupština ne odredi drugog predstavnika.

IX - PROMJENA USTAVA REPUBLIKE SRPSKE

Član 224.

(1) Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.

(2) Prijedlog iz stava 1. predsjednik Narodne skupštine upućuje narodnim poslanicima, Odboru za ustavna pitanja i Vladu, kada se uvrsti u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

Član 225.

(1) O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava na sjednici Narodne skupštine vodi se jedinstven pretres.

(2) Kada usvoji prijedlog da se pristupi promjeni Ustava, Narodna skupština određuje rok u kojem će Odbor za ustavna pitanja izraditi tekst nacrta amandmana na Ustav i dostaviti ga Narodnoj skupštini.

(3) Tekst nacrta amandmana sadrži i obrazloženje.

(4) Tekst nacrta amandmana predsjednik Narodne skupštine dostavlja poslanicima i Vladu radi davanja mišljenja, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

(5) O tekstu nacrta amandmana vodi se jedinstven pretres.

(6) Po završenom pretresu Narodna skupština utvrđuje nacrt amandmana, većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Član 226.

(1) Nacrt amandmana stavlja se na javnu raspravu i objavljuje se u sredstvima informisanja.

(2) Narodna skupština utvrđuje trajanje javne rasprave.

(3) Odbor za ustavna pitanja organizuje javnu raspravu, razmatra sve prispevke prijedloge, mišljenja i sugestije iz javne rasprave i nakon toga utvrđuje prijedlog amandmana i dostavlja ga Narodnoj skupštini.

(4) Uz prijedlog amandmana utvrđuje se, po potrebi, prijedlog ustavnog zakona za sprovođenje amandmana.

Član 227.

Prijedlog amandmana i prijedlog Ustavnog zakona za sprovođenje amandmana predsjednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima i Vladi, radi mogućnosti davanja mišljenja, nakon uvrštavanja u dnevni red sjednice Narodne skupštine.

Član 228.

(1) O prijedlogu amandmana na sjednici Narodne skupštine vodi se pretres u pojednostima.

(2) Prijedlog za izmjenu ili dopunu pojedinih rješenja u prijedlogu amandmana mogu podnijeti Ustavom ovlašćeni predлагаči, najkasnije 24 časa prije početka sjednice Narodne skupštine na kojoj je predviđeno razmatranje prijedloga amandmana.

(3) Odbor za ustavna pitanja razmotriće prije sjednice Narodne skupštine prijedloge i predložiti Narodnoj skupštini njihovo prihvatanje ili odbijanje.

(4) Po završenom pretresu i glasanju o prijedlozima iz st. 2. i 3. ovog člana, Narodna Skupština odlučuje o prijedlogu amandmana u cjelini.

(5) Narodna skupština može odlučiti da se o svakom od podnesenih amandmana pojedinačno izjašnjava.

Član 229.

Prijedlog amandmana je usvojen ako za njega glasaju najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika.

X - POSTUPAK IZBORA, IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Opšte odredbe

Član 230.

(1) O izboru i imenovanjima, po pravilu, odlučuje se javnim glasanjem.

(2) Izbor i imenovanje tajnim glasanjem vrši se kada je to predviđeno Ustavom, zakonom i ako Narodna skupština, u skladu sa ovim poslovnikom, tako odluči.

(3) Odluka se donosi u skladu sa odredbama ovog poslovnika.

2. Izbor predsjednika i članova Vlade

Član 231.

(1) Kandidat za predsjednika Vlade na posebnoj sjednici izlaže svoj program i predlaže sastav Vlade.

(2) Predsjednik i članovi Vlade biraju se javnim glasanjem, ako Ustavom ili zakonom nije određeno drugačije.

(3) Prvo se bira predsjednik Vlade, a nakon toga članovi Vlade sa liste koju je predsjednik predložio.

(4) O listi za članove Vlade glasa se u cjelini, izjašnjavanjem: *za* ili: *protiv* liste.

Član 232.

(1) Ako predsjednik Vlade ne bude izabran predsjednik Narodne skupštine o tome obaveštava predsjednika Republike koji treba u roku od deset dana da predloži novog kandidata za predsjednika.

(2) Ako prijedlog za sastav Vlade ne dobije potrebnu većinu predsjednik Vlade podnosi novi ili izmijenjeni prijedlog za sastav Vlade u roku od 15 dana od dana izjašnjavanja Narodne skupštine.

(3) Ako i u ponovnom glasanju prijedlog za sastav Vlade ne dobije potrebnu većinu, smatra se da ni predsjednik Vlade nije više izabran i ponovo se predlažu kandidati za predsjednika i sastav Vlade.

3. Izbor i imenovanje republičkih funkcionera i nosilaca pravosudnih funkcija

Član 233.

(1) Republički funkcioneri i nosioci pravosudnih funkcija koje bira ili imenuje Narodna skupština biraju se, odnosno imenuju, na prijedlog predлагаča određenog Ustavom, zakonom i ovim poslovnikom.

(2) Prijedlog se podnosi u pisanoj formi i mora biti obrazložen.

4. Razrješenje i ostavka republičkih funkcionera

Član 234.

Odredbe ovog poslovnika koje se odnose na postupak izbora, odnosno imenovanja, shodno se primjenjuju i na postupak razrješenja.

Član 235.

(1) Kada ostavku podnese predsjednik Vlade predsjednik Narodne skupštine je odmah dostavlja predsjedniku Republike i poslanicima.

(2) Kada ostavku podnese član Vlade predsjednik Narodne skupštine je odmah dostavlja predsjedniku Vlade i narodnim poslanicima.

(3) Kada ostavku podnese drugi funkcioner predsjednik Narodne skupštine je dostavlja Komisiji za izbor i imenovanje.

Član 236.

(1) Narodna skupština na prvoj sjednici konstatiše da je Vlada, predsjednik Vlade, član Vlade, odnosno drugi republički funkcioner, podnio ostavku,

(2) O podnesenoj ostavci se ne raspravlja i ne odlučuje.

(3) Vlada, predsjednik Vlade, član Vlade, odnosno drugi republički funkcioner imaju pravo da povuku ostavku sve do konstatovanja ostavke.

XI - SVEČANA ZAKLETVA

Član 237.

(1) Prilikom stupanja na dužnost predsjednik i potpredsjednici Republike, narodni poslanici, predsjednik i članovi Vlade, sudije Ustavnog suda, glavni republički tužilac i pravobranilac Republike Srpske daju svečanu zakletvu na sjednici Narodne skupštine čitanjem naglas utvrđenog teksta i potpisivanjem teksta zakletve.

(2) Član Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, poslanici u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske i delegati u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koje bira Narodna skupština, mogu da daju svečanu zakletvu na sjednici Narodne skupštine.

(3) Ostali funkcioneri koje bira ili imenuje Narodna skupština svečanu zakletvu daju pred predsjednikom Narodne skupštine.

(4) Tekst svečane zakletve glasi:

„Zaklinjem se da će dužnosti savjesno i odgovorno izvršavati, državne tajne čuvati, interes naroda i građana Republike Srpske braniti i zastupati, Ustava i zakona Bosne i Hercegovine i Republike Srpske časno se držati”.

(5) Funkcioneri iz stava 1. ovog člana mogu, ukoliko žele, položiti zakletvu i religiozno u odgovarajućem vjerskom objektu.

XII - POSTUPAK ZA PRAĆENJE, IZVRŠAVANJE ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA

Član 238.

(1) Radi praćenja izvršavanja zakona, drugih propisa i opštih akata i obaveza organa u vezi sa izvršavanjem tih propisa i akata i ocjene stanja u pojedinim oblastima društvenog života, Narodna skupština razmatra izvještaje, analize i informacije koje podnose Vlada, ministarstva i posebne organizacije, kao i radna tijela Narodne skupštine.

(2) Izvještaje, analize i informacije koje Vlada, ministarstva i posebne organizacije dostavljaju Narodnoj skupštini na razmatranje, pripremaju se na sažet i jasan način.

Član 239.

(1) Narodna skupština zauzima stavove i donosi zaključke o izvještajima, analizama i informacijama.

(2) Prilikom razmatranja materijala iz stava 1. ovog člana Narodna skupština može zaključiti raspravu bez zauzimanja stavova.

Član 240.

Ako Vlada obavijesti Narodnu skupštinu da se ne izvršavaju zakoni i drugi propisi ili opšti akti Narodne skupštine, Narodna skupština može da obaveže Vladu ili nadležno radno tijelo Narodne skupštine da predloži izmjene tih propisa, ako je to neophodno radi obezbjeđenja njihovog izvršavanja.

Član 241.

Kada utvrdi da Vlada ili ministarstvo nije donijelo propis ili nije preduzelo drugu radnju za izvršavanje zakona, drugog propisa i opštег akta iz nadležnosti Narodne skupštine, Narodna skupština može zaključiti:

- da je Vlada ili ministarstvo dužno da u određenom roku doneće propis ili preduzme drugu radnju za izvršavanje zakona, drugog propisa ili opštег akta i

- da preduzme ili da inicijativu da se preduzmu mjere odgovornosti prema funkcioneru koji rukovodi organom koji nije donio propis ili preduzeo drugu radnju za izvršavanje zakona, drugog propisa i opštег akta, ako su ispunjeni uslovi za njegovu odgovornost.

Član 242.

U pogledu rokova za razmatranje izvještaja, analiza i informacija, shodno se primjenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na razmatranje drugih akata, ako Narodna skupština ne odredi drugačije.

XIII - POSLANIČKO PITANJE

Član 243.

(1) Na svakoj redovnoj sjednici Narodne skupštine, u okviru prve tačke dnevnog reda, narodni poslanici postavljaju usmena pitanja Vladi iz njene nadležnosti.

(2) Vrijeme određeno za postavljanje pitanja Vladi traje do 90 minuta.

(3) Za vrijeme određeno za postavljanje poslaničkih pitanja, predsjednik Vlade dužan je obezbijediti prisustvo najmanje polovine članova Vlade na sjednici Narodne skupštine.

(4) Pitanja moraju biti kratka i jasno formulisana i u pravilu takva da se na njih može odgovoriti odmah.

(5) Narodni poslanik ima pravo postaviti najviše jedno poslaničko pitanje.

(6) Predsjednik Vlade, odnosno potpredsjednik ili ministar kome je pitanje upućeno, dužan je odgovoriti na postavljeno pitanje na istoj sjednici, u suprotnom dužan je navesti razloge zbog kojih ne može odgovoriti.

Član 244.

(1) Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše jednu minutu.

(2) Odgovor na poslaničko pitanje daje predsjednik Vlade ili ministar, u trajanju do dvije minute.

(3) Odgovor u ime Vlade daje predsjednik ili član Vlade.

(4) U slučaju odsutnosti ministra odgovor se daje u pisanoj formi.

(5) Narodni poslanik koji je postavio pitanje izjašnjava se o odgovoru, a može postaviti i dopunsko pitanje u dodatnom vremenu od najviše jedne minute.

(6) Ako odgovor na poslaničko pitanje sadrži podatke koji predstavljaju državnu, vojnu ili službenu tajnu, ministar i Vlada mogu predložiti da se odgovor sasluša bez prisustva javnosti.

(7) Poslaničko pitanje postavlja se i u pisanoj formi tokom ili na kraju sjednice Narodne skupštine, a može biti postavljeno i između sjednica.

Član 245.

Ako na poslaničko pitanje nije odgovoren na sjednici na kojoj je postavljeno pitanje, odnosno ako je poslaničko pitanje postavljeno između sjednica, odgovor se daje u pisanoj formi u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno ministru, odnosno Vladi i dostavlja narodnom poslaniku koji je postavio pitanje, i primjerak klubovima poslanika i poslaničkim grupama.

Član 246.

(1) Narodni poslanik ima pravo da traži obaveštenja od: funkcionera u Narodnoj skupštini, Vrhovnog suda, Republičkog tužioca, pravobranioca Republike Srpske, Agencije za banjarstvo Republike Srpske, republičkih fondova i republičkih organizacija koje imaju javna ovlašćenja.

(2) Na postupak u vezi sa traženjem obaveštenja iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na poslaničko pitanje.

Član 247.

(1) Na svakoj trećoj redovnoj sjednici Narodne skupštine, u pravilu, umjesto postavljanja pitanja Vladi, u okviru prve tačke dnevnog reda postavljaju se „Pitanja predsjedniku Vlade”.

(2) „Pitanja predsjedniku Vlade“ traju do 60 minuta i na njih odgovor daje isključivo predsjednik Vlade.

(3) Na ovu tačku dnevnog reda primjenjuju se ostale odredbe iz Poglavlja XIII - POSLANIČKO PITANJE.

XIV - POSTUPAK U VEZI SA POKRETANJEM POSTUPKA ZA OCJENJIVANJE USTAVNOSTI ZAKONA, DRUGOG PROPISA ILI OPŠTEG AKTA

Član 248.

(1) Prijedlog za pokretanje postupka, odnosno rješenja Ustavnog suda Republike Srpske ili Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o pokretanju postupka za ocjenjivanje ustavnosti zakona, drugog propisa ili opštег akta koji je Narodnoj skupštini uputio Ustavni sud, predsjednik Narodne skupštine dostavlja Odboru za ustavna pitanja, radi davanja odgovora.

(2) Prijedlog, odnosno rješenje iz stava 1. ovog člana, predsjednik Narodne skupštine dostavlja i Vladi, radi davanja mišljenja.

Član 249.

Ako Odbor za ustavna pitanja prilikom razmatranja prijedloga, odnosno rješenja o pokretanju postupka za ocjenjivanje ustavnosti, ocijeni da ima osnova za izmjenu ili dopunu zakona, drugog propisa ili opštег akta na koji se prijedlog, odnosno rješenje odnosi ili da je prestala potreba za primjenu akta, predložiće Narodnoj skupštini da pristupi izmjeni ili dopuni toga akta ili donošenju akta o prestanku njegovog važenja.

Član 250.

Ako Narodna skupština ocijeni da je potrebno izmijeniti ili dopuniti zakon, drugi propis ili opšti akt na koji se prijedlog, odnosno rješenje odnosi, odnosno donijeti akt o prestanku njegovog važenja, odrediće organ, odnosno radno tijelo koje će podnijeti prijedlog odgovarajućeg akta kao i rok u kome će taj prijedlog podnijeti Narodnoj skupštini.

Član 251.

(1) Odgovor Narodne skupštine Ustavnom суду utvrđuje Odbor za ustavna pitanja.

(2) O stavu Narodne skupštine predsjednik Narodne skupštine obaveštava Ustavni sud.

(3) U postupku pred Ustavnim sudom Narodnu skupštinu predstavlja predsjednik Narodne skupštine ili predstavnik Narodne skupštine koga on ovlasti.

XV - OSTVARIVANJE JAVNOSTI RADA NARODNE SKUPŠTINE

Član 252.

(1) Sjednice Narodne skupštine i njenih radnih tijela su javne.

(2) Sjednice Narodne skupštine mogu biti zatvorene za javnost u slučajevima određenim zakonom, ako to predloži predsjednik Narodne skupštine, Vlada ili najmanje deset narodnih poslanika. Prijedlog mora biti obrazložen i o tom prijedlogu glasa se u Narodnoj skupštini, bez pretresa.

(3) Sjednice radnih tijela Narodne skupštine mogu biti zatvorene za javnost u slučajevima određenim zakonom i kad se na sjednici razmatraju akti sa oznakom: „TAJNO“.

Član 253.

(1) Prijedlozi i akti koji se razmatraju na sjednicama Narodne skupštine objavljaju se i na internet stranici Narodne skupštine.

(2) Predstavnici sredstava javnog informisanja, u skladu sa propisima, imaju sloboden pristup sjednicama Narodne skupštine i njenim radnim tijelima, radi obavještavanja javnosti o njihovom radu.

Član 254.

(1) Službeno saopštenje za štampu i druga sredstva javnog obavještavanja sastavlja Služba Narodne skupštine, a odobrava predsjednik Narodne skupštine ili predstavnik Narodne skupštine koga on ovlasti.

(2) Saopštenje za javnost daje se, uglavnom, poslije sjednice koja je bila zatvorena za javnost, kao i u drugim slučajevima kada Narodna skupština ili radno tijelo odluči.

Član 255.

Građanima se, u skladu sa prostornim mogućnostima, može omogućiti sloboden pristup sjednicama Narodne skupštine i sjednicama radnih tijela Narodne skupštine, s tim da mogu prisustvovati sjednicama u dijelu sale predviđenom za slušaoce.

Član 256.

(1) Konferencija za medije se održava kada to odluči Narodna skupština ili predsjednik Narodne skupštine.

(2) Kada odluči da održi konferenciju za medije Narodna skupština određuje predstavnika koji će tu konferenciju održati.

XVI - ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I PREDSJEDNIKA REPUBLIKE

Član 257.

(1) Narodna skupština obavještava predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske o svojim sjednicama i dostavlja im prijedlog dnevnog reda i materijale koji se dostavljaju i narodnim poslanicima

(2) Narodna skupština razmatra inicijative i prijedloge predsjednika Republike i obavještava ga o zauzetim stavovima.

(3) Narodna skupština može da traži od predsjednika Republike da o pitanjima od posebnog političkog značaja zauzme stavove i o njima obavijesti Narodnu skupštinu.

XVII - ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I VIJEĆA NARODA

Član 258.

Narodna skupština u ostvarivanju prava i dužnosti prema Vijeću naroda postupa u skladu s Ustavom, zakonom i odredbama ovog poslovnika.

Član 259.

Zakoni ili drugi propisi ili akti koje izglosa Narodna skupština će se dostaviti i razmatrati od strane Vijeća naroda ako se isti odnose na vitalni interes definisan u Amandmanu LXXVII na Ustav Republike Srpske.

Član 260.

(1) Ukoliko se u Vijeću naroda ne postigne saglasnost o pokrenutom pitanju u vezi sa vitalnim interesom Narodna skupština i Vijeće naroda formiraće Zajedničku komisiju.

(2) Zajednička komisija je sastavljena na paritetnom osnovu i odluke donosi konsenzusom.

(3) Zajednička komisija usaglašava tekst zakona, drugog propisa i akta.

(4) Narodna skupština, na prijedlog predsjednika, bira svojih pet predstavnika iz reda narodnih poslanika u Zajedničku komisiju.

XVIII - ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I VLADE

1. Predstavljanje Vlade u Narodnoj skupštini

Član 261.

(1) Vladu u Narodnoj skupštini predstavlja predsjednik Vlade.

(2) Vladu može predstavljati i član Vlade kojeg odredi Vlada.

(3) Vlada može odrediti svoje stalne predstavnike u pojedinim tijelima Narodne skupštine. Stalni predstavnici mogu se odrediti i za pojedina pitanja.

Član 262.

(1) Kada Vlada podnosi Narodnoj skupštini nacrt zakona, prijedlog zakona, drugog propisa ili opšteg akta, odnosno izvještaj, analizu ili informaciju o sprovođenju i izvršavanju zakona, Vlada određuje svoje predstavnike pred Narodnom skupštinom i radnim tijelima.

(2) Predstavnik Vlade prisustvuje sjednicama Narodne skupštine i radnih tijela na kojima se razmatra materijal iz stava 1. ovog člana, učestvuje u njihovom radu i iznosi stavove Vlade.

(3) Radi davanja stručnih i drugih objašnjenja na sjednici radnih tijela Narodne skupštine, radna tijela mogu tražiti od Vlade da odredi svoje predstavnike.

Član 263.

Narodna skupština i njena radna tijela obavještavaju Vladu i nadležna ministarstva o svojim sjednicama i o pitanjima koja se razmatraju na tim sjednicama.

2. Izvještavanje Narodne skupštine o radu Vlade

Član 264.

(1) Vlada podnosi Narodnoj skupštini izvještaj o svom radu, o stanju u određenoj oblasti društvenog života i o izvršavanju pojedinih zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine, o pitanjima iz oblasti evropskih integracija, kao i o drugim pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine.

(2) Izvještaj iz prethodnog stava Vlada podnosi na svoju inicijativu, kada je to predviđeno zakonom, Programom rada Narodne skupštine ili na zahtjev Narodne skupštine.

(3) Izvještaj Vlade iz stava 1. ovog člana razmatra Narodna skupština.

(4) Poslije zaključenog razmatranja Narodna skupština zauzima stav o radu Vlade i drugim pitanjima koja su bila predmet razmatranja. Narodna skupština svojim zaključkom može utvrditi obavezu u pogledu izvršavanja zakona i drugih akata, kao i da odredi nove zadatke i smjernice za dalji rad Vlade.

3. Kontrola Narodne skupštine nad radom Vlade

Član 265.

(1) Najmanje 15 narodnih poslanika u Narodnoj skupštini mogu podnijeti interpelaciju za razmatranje određenih političkih pitanja u vezi sa radom Vlade.

(2) Interpelacija se podnosi u pisanoj formi predsjedniku Narodne skupštine, a pitanja koja treba razmatrati moraju biti jasno formulisana i obrazložena.

(3) Interpelaciju potpisuju svi poslanici koji su je podnijeli.

(4) Predsjednik Narodne skupštine odmah dostavlja interpelaciju predsjedniku Vlade i narodnim poslanicima.

Član 266.

(1) Vlada razmatra interpelaciju i podnosi Narodnoj skupštini pisani izvještaj sa svojim mišljenjima i stavovima u vezi sa interpelacijom.

(2) Vlada je dužna da izvještaj dostavi predsjedniku Narodne skupštine najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema interpelacije.

(3) Izvještaj Vlade u vezi sa interpelacijom predsjednik Narodne skupštine upućuje na-rodnim poslanicima.

Član 267.

(1) Interpelacija se stavlja na dnevni red prve naredne sjednice Narodne skupštine koja se održava poslije dostavljanja izvještaja Vlade narodnim poslanicima.

(2) Ako Vlada ne podnese izvještaj u određenom roku interpelacija se stavlja na dnevni red prve naredne sjednice Narodne skupštine po isteku tog roka.

Član 268.

(1) Poslanici koji su podnijeli interpelaciju određuju svog predstavnika o čemu obavještavaju predsjednika Narodne skupštine u pisanoj formi.

(2) Predstavnik poslanikā koji su podnijeli interpelaciju ima pravo da na sjednici Na-rodne skupštine obrazloži interpelaciju.

(3) Predsjednik Vlade ima pravo da na sjednici Narodne skupštine obrazloži izvještaj Vlade, a ako izvještaj nije podnesen podnijeće usmeno odgovor na interpelaciju.

Član 269.

(1) Razmatranje interpelacije može se završiti donošenjem zaključka o pitanjima koja su pokrenuta interpelacijom ili davanjem smjernica Vladi za sprovođenje politike izvršavanja zakona ili drugog akta Narodne skupštine, a može se završiti i bez odlučivanja.

(2) Po završenom razmatranju interpelacije može se postaviti i pitanje povjerenja Vla-di, u skladu sa ovim poslovnikom.

Član 270.

Poslanici koji su podnijeli interpelaciju mogu je povući prije završetka njenog razmatra-nja, odnosno prije odlučivanja o interpelaciji.

Član 271.

(1) U ostvarivanju kontrole Narodne skupštine nad radom Vlade Narodna skupština može pokrenuti raspravu o pitanjima koja se odnose na rad Vlade.

(2) Rasprava se može pokrenuti povodom razmatranja nacrta zakona, prijedloga zakona, drugog propisa ili opšteg akta ili izvještaja, analize, informacije o sproveđenju i izvršavanju zakona, izvještaja o radu Vlade i podnesene interpelacije.

Član 272.

Razmatranje pitanja koja se odnose na rad Vlade može se završiti:

- donošenjem zaključka kojim se usmjerava rad Vlade ili joj se daju smjernice u vezi sa izvršavanjem zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine,
- donošenjem zaključaka kojim se utvrđuju obaveze Vlade za preuzimanje određenih mjera, za podnošenje izvještaja ili prijedloga akata ili za dostavljanje informacije i drugih materijala, i
- zauzimanjem stavova o radu Vlade i njenoj odgovornosti.

Član 273.

(1) Povodom razmatranja pitanja koja se odnose na ostvarivanje kontrole nad radom Vlade, kao i povodom drugih pitanja u vezi sa radom Vlade, Narodna skupština može postaviti pitanje povjerenja Vladi ako je to pokrenula najmanje jedna trećina narodnih poslanika.

(2) Pokrenuto pitanje povjerenja mora biti obrazloženo.

(3) Prijedlog za glasanje o povjerenju Vladi predsjednik Narodne skupštine odmah dostavlja predsjedniku Vlade.

Član 274.

(1) Sjednica Narodne skupštine na kojoj se raspravlja o povjerenju Vladi ne može se održati u roku kraćem od deset dana od dana kada su sa ovim prijedlogom upoznati Vlada i narodni poslanici.

(2) Na početku sjednice predstavnik predlagачa ima pravo da obrazloži postavljeno pitanje povjerenja Vladi, a predsjednik Vlade ima pravo na odgovor.

Član 275.

(1) Vlada može postaviti pitanje svog povjerenja ako smatra da nije u stanju da obezbjeđuje sproveđenje utvrđene politike i izvršenje akata Narodne skupštine čije se donošenje predlaže, ili sproveđenje stavova ili predloženih mjera, ili da ne može preuzeti odgovornost za obavljanje svoje funkcije ako se ne doneše akt čije donošenje predlaže.

(2) Pitanje povjerenja u ime Vlade postavlja predsjednik Vlade. O povjerenju Vladi Narodna skupština se izjašnjava javnim glasanjem, ako drugačije ne odluči.

Član 276.

(1) Ako Narodna skupština izglaša nepovjerenje Vladi, donosi odluku, o razrješenju Vlade i o tome obavještava predsjednika Republike.

(2) Ponovni postupak za izjašnjavanje o povjerenju Vladi ne može biti pokrenut prije isteka šest mjeseci od dana izglasavanja povjerenja Vladi.

XIX - ODNOS NARODNE SKUPŠTINE SA USTAVNIM SUDOM REPUBLIKE SRPSKE

Član 277.

(1) Obavještenja Ustavnog suda Republike Srpske upućena Narodnoj skupštini o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti, njegovo mišljenje i prijedloge za donošenje i izmjenu zakona i preuzimanje drugih mjera radi obezbjeđivanja ustavnosti i zakonitosti i zaštite prava i sloboda građana i organizacija i zajednica razmatra Narodna skupština.

(2) Obavještenja Ustavnog suda Republike Srpske o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti, prije razmatranja u Narodnoj skupštini, razmatraju Odbor za ustavna pitanja, Zakonodavni odbor i nadležno radno tijelo.

(3) Obavještenja, mišljenja i prijedlozi Ustavnog suda dostavljaju se Vladi radi mogućeg davanja mišljenja.

Član 278.

(1) Na sjednicu Narodne skupštine na kojoj se razmatraju obavještenja, mišljenja i prijedlozi Ustavnog suda poziva se predsjednik Ustavnog suda koji može da učestvuje u radu sjednice.

(2) O zauzetim stavovima Narodne skupštine predsjednik Narodne skupštine obavještava Ustavni sud.

XX - ODNOS NARODNE SKUPŠTINE SA VRHOVnim SUDOM REPUBLIKE SRPSKE I REPUBLIČKIM TUŽILAŠTVOM

Član 279.

(1) Vrhovni sud Republike Srpske i Republičko tužilaštvo, po vlastitoj inicijativi ili na zahtjev Narodne skupštine, podnose Narodnoj skupštini izvještaje o primjeni zakona i o pojaviama i problemima koji su značajni za ostvarivanje njihove funkcije i predlažu preuzimanje odgovarajućih mjera.

(2) Izvještaji Vrhovnog suda i Republičkog tužilaštva dostavljaju se predsjedniku Narodne skupštine koji ih upućuju nadležnom radnom tijelu i poslanicima.

(3) Predsjednik Vrhovnog suda i republički tužilac mogu da učestvuju u radu Narodne skupštine kada se razmatraju njihovi izvještaji.

XXI - ORGANIZACIJA I RAD NARODNE SKUPŠTINE ZA VRIJEME RATNOG STANJA I NEPOSREDNE RATNE OPASNOSTI

Član 280.

(1) Za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti primjenjuje se ovaj poslovnik, ako odredbama ovog poglavlja, posebnom odlukom Narodne skupštine ili zaključkom nije drugačije određeno.

(2) Za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti poslanici u Narodnoj skupštini koji su pozvani na vojnu dužnost ili su iz drugih razloga promijenili svoje prebivalište ili adresu dužni su da najkraćim i najbržim putem obavijeste Narodnu skupštinu o svakoj promjeni prebivališta i adrese.

Član 281.

(1) Za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti prijedlozi zakona, drugih propisa i opštih akata mogu se iznijeti na razmatranje i odlučivanje, bez prethodnog razmatranja u nadležnim radnim tijelima, i sjednice Narodne skupštine sazvati u rokovima kraćim od rokova predviđenih ovim poslovnikom.

(2) Materijali za sjednice mogu se poslanicima uručiti neposredno uoči sjednice ili na samoj sjednici ako nije bilo mogućnosti da se dostave ranije ili iz drugih opravdanih razloga.

Član 282.

Predsjednik Narodne skupštine za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti:

- razmatra neposredne zadatke koje u vezi sa ratnim stanjem, odnosno neposrednom ratnom opasnošću, treba preduzeti u vezi sa radom Narodne skupštine,
- predlaže, utvrđuje i preduzima odgovarajuće mjere i određuje vrijeme i mjesto sjednice Narodne skupštine,

- razmatra i zauzima stavove o načinu pozivanja narodnih poslanika na sjednice Narodne skupštine i odlučuje o načinu dostavljanja materijala narodnim poslanicima za te sjednice, i ako to zahtijevaju posebni uslovi ratnog stanja, odnosno neposredne ratne opasnosti, odrediće da se poslanici pozivaju na sjednicu javnim pozivom (putem radio-televizije ili štampe, državnih organa, organizacija i zajednica ili na drugi potreban način).

Član 283.

(1) Predsjednik Narodne skupštine, polazeći od ocjene političke i bezbjednosne situacije, ocjenjuje da li je potrebno i moguće sazivati sjednicu Narodne skupštine.

(2) Ako ocijeni da se Narodna skupština ne može sastati, predsjednik Narodne skupštine obavijestiće o tome predsjednika Republike kako bi on mogao donijeti posebne propise i preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa ustavnim ovlašćenjima.

(3) Akte koje predsjednik Republike donese u periodu kada Narodna skupština ne može da se sastane, Narodna skupština potvrđuje na prvoj sjednici nakon njihovog donošenja.

XXII - SLUŽBA NARODNE SKUPŠTINE

Član 284.

Služba Narodne skupštine:

- učestvuje u pripremi sastanaka predsjednika i potpredsjednikā Narodne skupštine i predsjednika radnih tijela, klubova poslanika i poslaničkih grupa koji se organizuju u Narodnoj skupštini i stara se o realizaciji zaključaka sa tih sastanaka,

- obavlja stručne i druge poslove za potrebe predsjednika, potpredsjednikā, generalnog sekretara Narodne skupštine i klubova poslanika i poslaničkih grupa,

- obavlja poslove u vezi sa usmjeravanjem materijala koje predsjednik upućuje radnim tijelima Narodne skupštine, predsjedniku Republike, Vladi, Vijeću naroda i drugim državnim organima,

- radi određene poslove u vezi sa ostvarivanjem saradnje Narodne skupštine sa: Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine, Parlamentom Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnom skupštinom Republike Srbije i Skupštinom Crne Gore,

- prima i izrađuje analitičko-informativne i druge materijale, kada je to predviđeno programom rada Narodne skupštine i na zahtjev Kolegijuma, predsjednika, potpredsjednika i radnih tijela Narodne skupštine,

- daje stručna mišljenja radnim tijelima, narodnim poslanicima i klubovima poslani-ka i poslaničkim grupama u ostvarivanju njihovih funkcija u Narodnoj skupštini,
- učestvuje u pripremanju programa rada Narodne skupštine i radnih tijela i prati njihovo ostvarivanje,
- uređuje i izdaje publikacije i glasila Narodne skupštine i magnetofonske snimke,
- organizuje i obezbjeđuje saradnju sa predstavnicima sredstava javnog informis-anja u ostvarivanju njihovih prava i dužnosti u vezi sa obavještavanjem o radu Narodne skupštine,
- prikuplja, obrađuje, čuva i daje na korišćenje podatke i materijale i obavlja druge informativno-dokumentacione poslove,
- obavlja poslove u vezi sa radnim odnosima narodnih poslanika i radnika u Službi Narodne skupštine,
- stara se o pripremanju i čuvanju originala zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine,
- radi poslove koji se odnose na kancelarijsko poslovanje, finansijsko-materijalne, daktilografske, tehničke i druge slične poslove, i
- radi druge stručne, administrativne i tehničke poslove.

Član 285.

(1) Stručne i druge poslove za potrebe Narodne skupštine, njenih radnih tijela, narod-nih poslanika, klubova poslanika i poslaničkih grupa radi Služba Narodne skupštine.

(2) U Službi i radnim tijelima Skupštine mogu se angažovati lica sa završenim visokim obrazovanjem u cilju sticanja radnog iskustva volontiranjem, odnosno studenti u cilju sticanja znanja i iskustva stažiranjem.

Član 286.

U okviru jedinstvene Službe, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta koji donosi generalni sekretar Narodne skupštine, uz saglasnost predsjedništva Narodne skupštine, mogu se za pojedine poslove i zadatke organizovati uže organizacione jedinice.

Član 287.

(1) Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uređuju se način rukovo-đenja organizacionim jedinicama, izvršavanje zadataka i poslova, ukupan broj radnika za iz-vršavanje zadataka i poslova, naziv i raspored zadataka i poslova u organizacionim jedinicama sa opisom poslova za svakog radnika ili grupu radnika i potrebnim uslovima za obavljanje tih zadataka i poslova.

(2) U Službi Narodne skupštine mogu se postavljati rukovodeći radnici i radnici sa po-sebnim statusom.

(3) Rukovodeći radnici su radnici određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta.

(4) Radnike sa posebnim statusom postavlja generalni sekretar Narodne skupštine po pribavljenom mišljenju predsjednika Narodne skupštine.

XXIII - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 288.

(1) Pitanja koja nisu regulisana ovim poslovnikom mogu se uređivati odlukom ili za-ključkom Narodne skupštine.

(2) Izmjene i dopune Poslovnika vrše se na način predviđen za njegovo donošenje.

Član 289.

Danom stupanja na snagu ovog poslovnika prestaje da važi Poslovnik Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br: 31/11, 37/11 i 34/17).

Član 290.

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 02/1-021-643/20
Datum: 2. jul 2020. godine

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Nedeljko Čubrilović